

هشدار!

((...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم ... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعا می کنند همه برای خودشان است...))

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سال سی و یکم
شماره ۱۳۷۹

نیمه اول اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ ۱۰۰ تومان

آیت الله جوادی آملی:

جامعه را باید با
احترام اداره کرد
نه با ترحم

صفحه ۱۲

دیرکل مجمع تقریب

مذاهب اسلامی تأکید کرد:

همت مضاعف، راه
تحقق اهداف انقلابی در
جهان اسلام

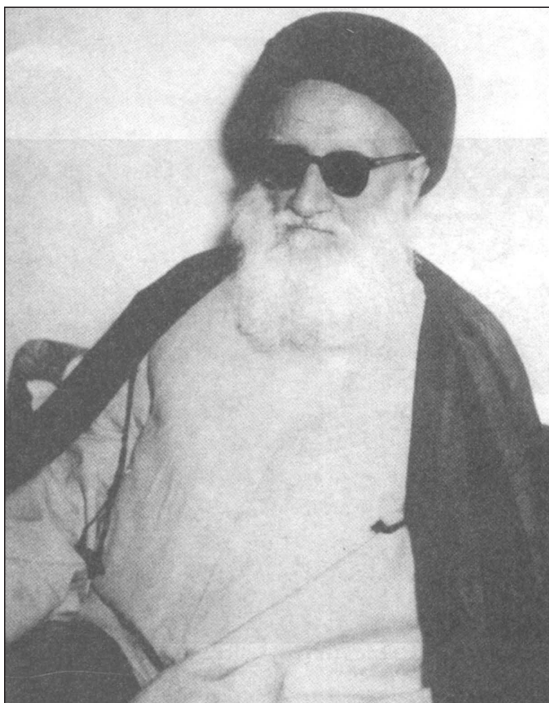
صفحه ۳

حجت الاسلام والمسلمین
نعمانی:

مکتب شهید صدر
بر گرفته از فرهنگ
اهل بیت است

صفحه ۵

متن سخنرانی استاد خسرو شاهی
در کنفرانس بزرگداشت علامه شهرستانی

صفحه ۶

حضرت آیت الله سید
عزالدین حسینی زنجان:

تفسیر قرآن، محور
درس های حوزه
قرار گیرد

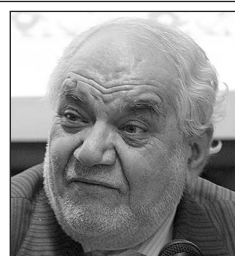
صفحه ۱۲

غلامرضا اعوانی:

ایران بدون
اندیشمندان اسلامی
دستخوش طالبانسم
می شد

صفحه ۱۰

تأثیر مکتب
کاظمین
در ایران

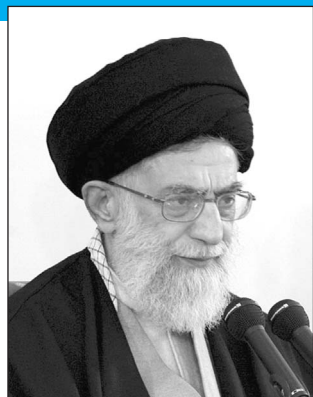
حجت الاسلام والمسلمین جعفریان

صفحه ۹

رهبر انقلاب:

تقلید لهجه قومیت ها از باب تمسخر حرام است

نفهمیدیم بالاخره کجایی است، نگفت
آخرش هم که کجایی است؛ گفت من
ایرانی هستم.

پس بنابراین گاهی تقلید لهجه به
عنوان تمسخر نیست. کما این که
تقلید لهجه ی یک فرد هم به عنوان
تمسخر نیست. یک عمل شیرینی
است. خود آن فرد هم گاهی می نشیند
و تماشا می کند که تقلیدش را دارند
می کنند. خودش هم می خندد،
خوشش می آید. پیداست که پس
تمسخر نیست. این از محل کلام
خارج است. آن جایی که قصد،
استهزاء باشد، تمسخر باشد، آن جا
می شود محرم.

لهجه ی یک شخصی را به عنوان اینکه
لهجه ی او، لهجه ی عموم است- تقلید
بکند. این صور مختلفی دارد. همه ی
اینها محرم است. منتها تفاوتش این
است که اگر غرض او لهجه ی عموم
باشد، این میشود اهانت به همه ی آن
جمعیت؛ که خب طبعاً آثار خاص
خودش را دارد. مثلاً فرض بفرمایید اگر
بخواهد استحلال بکند، بایستی از
یکایک اینها استحلال بکند. آنجایی که
یک نفر باشد، نه، از یک نفر استحلال
می کند. این بحث عیجیوئی است.

اگر چنانچه نه، تمسخر وجود
نداشت، این از محل کلام خارج است.
گاهی از این تقلیدها انجام می گیرد، اما
هیچ قصد تمسخری هم نیست. یک
وقتی چند سال قبل از این، در رادیو
یک گوینده ای تقریباً تمام لهجات ایران
را در یک برنامه ی رادیویی بیان میکرد!
بعد هم ما آن شخص را دیدیم. گفتیم
بالاخره تو کجایی هستی؟! چون هم
ترکی را مثل خود ترکها حرف می زد
که ما می فهمیدیم، هم مشهدی را مثل
خود مشهدی ها حرف می زد!

ضمناً در پراوتز، به این نکته هم توجه
داشته باشید.

این مسلماً حرام است. در حرمت
این عمل هیچ شکی نیست. لکن
غیبت نیست. چون قیودی که در
غیبت ذکر شد -که مقوم معنای غیبت
محرم شرعی است- در این جا وجود
ندارد. یکی از قیود، مستور بودن بود.
خب، این مستور نیست. علاوه بر این
که عیب نیست اصلاً. کسی این را به
عنوان عیب ذکر می کند، ولی اصلاً
عیب نیست! بنابراین وقتی عیب نبود،
پس غیبت نیست. مثل این است که
مثلاً بگویند: آقا عمامه سرش است؛
این "عمامه به سر بودن" عیب نیست.
ذکرش بنابراین غیبت نیست. علاوه بر
این که امر ظاهری است، امر واضحی
است. پس تعریف غیبت بر این صدق
نمی کند. اما مسلماً حرام است.

این از باب تمسخر و از باب
استهزاء و اینهاست. اینجا دیگر فرقی
نمیکند که علی نحو عام استغراقی مورد
نظرش باشد؛ یا نه، مثلاً فرض کنید فرد
خاصی را مورد نظر قرار بدهد و

آیا غیبت محسوب می شود یا نه؟

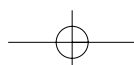
حالا این را هم من به شما عرض
بکنم؛ غالب این شهرهایی که لهجه های
آن ها تقلید می شود، شهرهایی هستند
که دارای مردم غیرتمندی هستند که در
حوادث مهم صد سال پیش، در مقابل
دشمنان و مهاجمین ایستاده اند. این
تصادفی نیست. این تقلید هم سابقه
ندارد؛ یعنی توی هیچ یک از این
کتاب های ادبی و طنز و غیره، ما ندیدیم
که یک حرفی باشد که نشان دهنده ی
تقلید لهجه باشد. این مال همین اواخر
است؛ یعنی مثلاً از صد سال پیش به این
طرف؛ یعنی از وقتی که کشور ما در
مواجهه ی با این دشمنی ها قرار گرفته.
یکی از مناطقی که ایستادگی سرسخت
کرده، مناطق شمال است، منطقه ی
گیلان؛ یکی از مناطق، منطقه ی خراسان
است؛ یکی از مناطق، مناطق آذربایجان
است. اینها آن جاهایی هستند که
مردمش سرسختی و سلحشوری نشان
دادند؛ اتفاقاً سعی شده است که
همین ها از لحاظ لهجه در بین مردم
سبک بشوند. یعنی تقلید می شود. پس

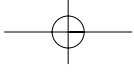
حضرت آیت الله خامنه ای در
جلسه درس خارج فقه که در روز ۳۱
فروردین ماه برگزار شد، در ذیل بحث
"غیبت" با اشاره به رواج تقلید لهجه ی
اقوام ایرانی از سوی برخی، این کار را
مصاداق "غیبت" ندانستند لیکن تأکید
کردند که چنانچه این کار از باب
تمسخر باشد، "حرام" است.

ایشان همچنین یادآور شدند:
"غالب شهرهایی که لهجه های آن ها
تقلید می شود شهرهایی هستند که
مردم غیرتمند آن ها در حوادث مهم
صد سال گذشته در مقابل دشمنان و
مهاجمین ایستاده اند و این عمل
تصادفی نیست."

پایگاه اطلاع رسانی حضرت
آیت الله خامنه ای بخشی از متن و
صوت بیانات رهبر انقلاب در این
جلسه را به دلیل جنبه ی عمومی و
اجتماعی آن، منتشر می کند.

متن این سخنان به این شرح است:
"متأسفانه یک کار زشتی در بین
مردم رایج است که از لهجه های
بعضی از ولایات تقلید می کنند؛ این

مسائل پیرامون تروریسم

حوادث تروریستی و مسایل پیرامونی آن و برخورد انسانی

آیت الله تسخیری

از تروریسم را بر کشورها و ملل دیگر تحمیل کنند؛ تعریف و برداشتی که بریده و دوخته کشورهای بزرگ و تأمین کننده منافع ویژه آنها است؛ این کشورها، علاوه بر آن، خود را محق می دانند که در هر بخش از این کره خاکی، برداشت این چنینی خود را به مرحله اجرا نیز بگذارند. تو گویی تمام جهان، ملک متعلق به آنها است و همه کشورهای جهان، عمق امنیتی - سرزمینی آنها را تشکیل می دهند. دانسته نیست که چه کسی این دو حق یعنی تحمیل تعریف یک جانبه خود از تروریسم بر دیگران و تطبیق این تعریف را بر دیگران، به آنها بخشیده است؛ آنها خود هم زمان نقش مدعی و قاضی و مجری حکم را بازی می کنند، سازمان ملل متحد، دادگاه ها و مراجع بین المللی را نادیده می گیرند!! متأسفانه این وضعی است که ایالات متحده امریکا، با تمام جزئیات، طبق آن عمل می کند و هر کاری اعم از سیاسی، نظامی، اقتصادی یا فرهنگی که در راستای منافع انحصاری آن نباشد، اقدامی تروریستی تلقی می کند. از آن مهمتر اینکه از نظر ایالات متحده امریکا، هر کس که این مقوله و تعریف را نیز قبول نداشته باشد، تروریست است. معلوم نیست که این دیگر چه نوع نتیجه گیری است و بر چه اصل و شالوده ی مذهبی، انسانی یا حقوقی، استوار است؟! بالاترین مقام این کشور نیز اظهار داشته که هر کس با ما نیست، حتماً در جبهه تروریسم و در کنار ترویست هاست!! که خود نشان قاطعی از چگونگی دید آمریکا نسبت به خود و دیگران است که بر اساس آن، به دیگران می نگرد و آنها را سنجیده و ارزیابی می کند. بر این پایه است که ما این گونه تعریف های ویژه و برداشت خود ساخته و یک جانبه از تروریسم را نمی پذیریم و همگان را به درک علمی و انسانی از تروریسم و ارایه تعریفی حقیقی از این پدیده فرا می خوانیم.

حوادث یازده سپتامبر و یورش به امت اسلامی

هر انسان خردمند و متدینی، تردید ندارد که حوادث یازده سپتامبر، یک اقدام تروریستی و محکوم است، مفسده های فراوانی برای بشریت در پی آورده است. از جمله ابر قدرتی را به سمت نقشه های جهنمی و سلطه گرایانه ای سوق داده که برای اجرای آن، همه ارزش ها را زیر پا نهاده و هرگونه عرف انسانی و معاهده بین المللی را در راستای تحمیل سلطه خود بر ملت ها نادیده می گیرد. از آن مهمتر، تجاوزات خود را توجیه کرده و آن را اخلاقی هم بشمار می آورد.

بدین گونه بود که ما شاهد استراتژی نوین امریکا در دهه نود و در پی مطرح شدن و فراگیری هرچه بیشتر اسلام از یک سو و فروپاشی اتحاد شوروی از سوی دیگر، شاهد بودیم که نبرد با آنچه را اسلام مسلح یا اسلام سیاسی می نامید، بعنوان مهمترین هدف در کنار هدف دیگری که عبارت از یک تازی در رهبری نظم نوین جهانی بود، محور اساسی آن را تشکیل می داد. این استراتژی مورد تأکید و تأیید فزاینده ای از سوی حاکمان آمریکا قرار گرفت و با شتاب هر چه بیشتر و بویژه علیه امت اسلام، جنبه عملی پیدا کرد؛ این استراتژی برنامه گسترده و با ابعاد وسیعی را شامل می شد که به برخی از جنبه های آن اشاره می کنیم:

اول: ایجاد تردید و تزلزل در ارزش های مفاهیم تمدن اسلامی؛ مثالا در این خصوص وعملکرد غرب در این راستا، فراوانند؛ اظهار برتری تمدن غرب بر تمدن اسلامی از سوی یک مقام بلند

همچنان که این تعریف نسبت به هرگونه تحرک دموکراتیکی که تروری به همراه نداشته باشد - حتی اگر فاقد هدف انسانی باشد - منطبق نمی گردد.

نیز بر عملیات خرابکارانه فردی که فاقد تأثیر اجتماعی است، منطبق نمیگردد؛ اگرچه اینگونه اعمال از نظر دیگری، محکوم هستند ولی بطور قطع اعمال تروریستی، بشمار نمیروند. ولی موارد زیر بعنوان مصداق های تعریف ما از تروریسم، تلقی می شوند:

الف: تجاوزهای هوایی، دریایی و زمینی (بدون اعلان جنگ).

ب: هرگونه عملیات استعماری از جمله جنگ ها و یورش های نظامی.

ج: هرگونه اقدام دیکتاتوری علیه خلق ها و هر نوع حمایتی از دیکتاتورها و از آن مهمتر تحمیل دیکتاتورها بر ملل.

د: تمامی شیوه ها و اقدام های نظامی مخالف با عرف اجتماعی همچون کاربرد سلاح های شیمیایی، هسته ای و بیولوژیکی، بمباران مناطق مسکونی و ویران ساختن خانه ها، مهاجرت اجباری غیر نظامیان و...

هـ : هرگونه آلوده سازی محیط زیست جغرافیایی، فرهنگی و تبلیغی. تروریسم فکری را می توان خطرناکترین نوع تروریسم بشمار آورد.

و: هرگونه تحرکی که منجر به آسیب زدن به اقتصاد بین المللی یا ملی گردد و یا به محرومان و مستمندان، زیان وارد آورد و تفاوتها و تبعیض های اجتماعی و اقتصادی را تشدید کند و ملت ها را با زنجیر بدهی های کلان، به بند کشد.

ز: هرگونه حرکت توطئه آمیز در راستای لگدمال کردن اراده ملت ها در رهایی و استقلال و تحمیل پیمان های خفت آمیز.

و به همین ترتیب می توان به ذکر مثالهای دیگری برای مصداق های تعریف یاد شده (از تروریسم) ادامه دارد.

نکته پنجم

به رغم اینکه برای مبارزه با تروریسم، نشستهای فراوانی برگزار شده و تلاش و کوشش زیادی به عمل آمده است، این نشست ها اغلب و بنا به دلایل زیر، ناکام مانده اند:

- بر پایه ای انسانی و بین المللی تشکیل نشده و هدف از آنها پیش از هر چیز، تحقق منافع تنگ نظرانه بوده است.

- به شرایط و زمینه های بروز تروریسم توجه نکرده و علل حقیقی آن را مورد بحث و بررسی، قرار نداده اند؛ جالب آنکه ایالات متحده امریکا که خود سردمدار تروریسم بین المللی است و همه شرایط خشم ملت ها، پشتیبانی از رژیم های دیکتاتوری، اشغال سرزمین ها و تجاوز به مناطق مسکونی و از این قبیل را خود پدید آورده است. به دنبال برگزاری نشست ها و سمینارهایی درباره مبارزه با تروریسم برآمده و تروریسم را نیز هرگونه اقدام علیه منافع استکباری خود، تعریف می کند و در این مورد سیاست یک بام و دو هوا در پیش گرفته است.

در پایان، حاضران در این نشست شکوهمند را فرا می خوانیم تا تعریف مشخصی از تروریسم و مفهوم و مصدایق آن ارایه دهند. زیرا آنچه امروز شاهد آنیم، کشورهای بزرگ سعی دارند به زور و اجبار یا با تبغلیات و هیاهو، تعریف و برداشت خود

پایه ایتالیایی، برتری اعتقادات مسیحیت در خصوص صفات الهی بر اعتقادات اسلامی و یورش به مفاهیمی چون جهاد و دیدگاه های اسلام نسبت به حقوق زنان و... دوم: تعمیق کینه توزی و دشمنی غرب نسبت به اسلام و هر آنچه اسلامی است، حمله به مساجد و مراکز اسلامی، زیر فشار گذاردن اقلیت های مسلمان و مورد اتهام قرار دادن کشورهای که تا چندی پیش از آن، آنها را دوست خود قلمداد می کرد و تلاش در جهت ممانعت از مهاجرت حتی قانونی مسلمانان به اروپا به رغم نیازی که اروپا به این مهاجران دارد.

سوم: حمله وحشیانه علیه برخی ملل اسلامی به اتهام پناه دادن به تروریست ها، چیزی که در مورد افغانستان مظلوم اتفاق افتاد و ملل اسلامی دیگری نیز همچنان در معرض تهدید قرار دارند. چهارم: محور اهریمنی دانستن برخی کشورهای اسلامی و خطری که همچنان آنها را تهدید می کند، همچنان که برخی مقامات نیمه رسمی نیز ت-هدید به اس-تفاده از بمب هسته ای علیه برخی کشورها کرده اند.

پنجم: برنامه ریزی برای حملات گسترده رسانه های پلیسی علیه مؤسسات مالی اسلامی و نهادهای خبریه و تبلیغی و ایراد فشار به کشورها برای جلوگیری از فعالیت این مؤسسات.

ششم: برنامه ریزی برای ضربه زدن به مؤسسات آموزشی اسلامی و از میان بردن استقلال آنها؛ دخالت وق-یحانه غرب در کشورهای اسلامی برای ایجاد تغییراتی در برنامه های آموزشی این گونه مؤسسات طبق نظر و سلیقه غربی ها که در همین راستا صورت می گیرد.

هفتم: اقداماتی نیز برای تضعیف نقش نهادهای بین المللی اسلامی در حال انجام است. هشتم: تشدید حملاتی که پیش از حوادث

یازده سپتامبر از سوی خود غرب یا به وسیله مزدوران در عرصه گسترش مفساد اخلاقی، بی بندوباری، فساد واهانت به مقدسات و تضعیف زبان عربی و ترویج لهجه های عامیانه و مبارزه با الفبای عربی (به طور مثال در آسیای میانه) و رواج لائیسزم، تشدید اختلاف میان کشورهای اسلامی و دخالت هایی که به عمل می آورد و مبارزه با عنصر اجتهاد و ایجاد شک و تردید در توان پاسخگویی اسلام به نیازهای زمان و ضرورت سمت گیری در راستای پیاده کردن ارزش های تمدن غرب و بسیاری دیگر از این قبیل تلاش ها.

برخورد اصولی در سطح بین المللی

به نظر ما برای برداشتن گامی اصولی در جهت مبارزه با هر نوع تروریسم و با هر مضمون و منبعی، ضروری است که سازمان ملل متحد، خود عهده دار طراحی و اجرای آن شود؛ مشروط بر آنکه روش های تازه ای فراهم آید تا مانع از به انحراف کشاندن طرح مزبور از سوی کشورهای بزرگ در جهت منافع ویژه خود و اعمال فشار بر سازمان ملل متحد برای حرکت در راستای هدف های استکباری گردد. از اینجاست که سازمان ملل متحد می تواند مرجعی جهانی برای حمله همه جانبه علیه تروریسم و برقراری صلحی عادلانه بر روی کره خاکی باشد. به نظر ما مقدمات چنین نقشی می تواند در تحقق موارد زیر تجلی یابد:

۱- برابری در حقوق و وظایف کشورهای عضو سازمان ملل متحد و پیشگیری از اعمال نفوذ

یک یا چند کشور بر تصمیمات آن بویژه در خصوص حق وتویی که در مکانیسم ناعادلانه تصمیمگیری در شورای امنیت در مورد قطعنامه صادره وجود دارد؛ چنین مکانیسمی باعث شده که به عنوان مثال و تا هنگامی که ایالات متحده امریکا برای ممانعت از صدور قطعنامه از سوی شورای امنیت سازمان ملل که وحشیگری های تروریستی رژیم صهیونیستی را پایان بخشد، ده ها بار از حق وتوی خود استفاده می کند، تروریسم در چندین نقطه از جهان و بویژه در فلسطین همچنان قربانیان خود را داشته باشد.

۲- رفع ستم های تحمیلی بر ملت فلسطین و ملل همسایه که در معرض تجاوز و تروریسم از سوی رژیم صهیونیسی قرار دارند.

۳- ایجاد مکانیسمی بین المللی برای ممانعت از تداوم حمایت کشورهای بزرگ از رژیم ها و نظام های دیکتاتوری و نژاد پرست و نیز سازمان ها و گروه های تروریستی.

۴- مبارزه با فقر و جهل و تعصب های کور و بیماری ها و هر آنچه که مظهر عقب ماندگی است و نیز مبارزه با ناهنجاری های اجتماعی و رسانه ها و به اصطلاح هنرهایی که مشوق خشونت، نژادپرستی و تضعیف کننده معنویات و ارزشهای اخلاقی در گستره تمامی جهان هستند چرا که همه اینها فراهم آورنده بستری طبیعی برای رشد و نمو هرگونه گرایش تروریستی و پرورش تروریسم است.

و در برابر، این اقدامات انجام گیرند:

الف: گستراندن منطق گفت و گو میان تمدن ها وادیان.

ب: تشویق دموکراسی هماهنگ و همسو با ارزش های اخلاقی - انسانی.

ج: یاری رساندن به تحقق برنامه و توسعه در جهان.

د: تقویت سازمانهای بین المللی و حذف عناصر سلطه جویی در آنها.

هـ: توجه هر چه بیشتر به معنویات و ارزشهای اخلاقی و تعمیق نقش دین در آنها و ارج گذاری به نقش خانواده در بنای جامعه.

و: قراردادن تکنولوژی اطلاعات در خدمت بشر.

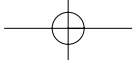
ز: انسانی کردن هنر و بخدمت گرفتن آن در راستای تحقق هدف های والای انسانی.

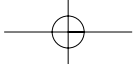
۵- پیشگیری با تمام وسایل از سوء استفاده کشورهای بزرگ غربی از حوادث و اتفاق های پیش آمده و تبدیل آنها به برخورد تمدن ها، جنگ میان ادیان و تسویه حساب با برخی رژیم ها به بهای بدبختی، درد و رنج بیشتر برای ملت ها.

۶- کاستن از درد و رنج ملت افغانستان و حمایت غذایی، پوشاکی، دارویی و سرپناهی و فراهم آوردن دیگر وسایل ابتدایی زندگی برای او.

۷- تداوم گفتگو میان اندیشمندان و خردمندان پیرو ادیان، تمدن ها و مذاهب مختلف و تعمیق و گسترش آن به منظور ایجاد فضای مساعد جهانی که نقش خود را در گسترش عدالت و صلح و محبت میان تمامی ملل جهان، ایفا کند.

تردیدی نیست صلحی که ما در پی آنیم و بشریت نیز تشنه آنست، صلح عادلانه ای است که در آن فرصت برابر برای همگان ایجاد شود. هر ذی حقی به حق خود نایل آید و ستمدیدگان داد خود بستانند و متجاوزان به حقوق دیگران، تحت پیگرد و مجازات قرار گیرند. زیرا تنها چنین صلح عادلانه

فلسطین و بسیج تمامی امکانات اسلامی در این راه. ۴- ضرورت اقدام در خصوص بکارگیری و بهره گیری از همه امکانات قانونی و محافل بین‌المللی برای نشان دادن چهره جنایت پیشه صهیونیست‌ها.

۵- اجازه ندادن به اینکه امریکا یک‌ه تاز میدان گردد وعدم اعتماد به راه حل‌های آمریکایی.

۶- لزوم اندیشه جدی به بهره گیری از تحریم همه جانبه وانجام فوری تحریم‌های مردمی.

۷- لزوم فعال سازی نقش سیاسی سازمان کنفرانس اسلامی در این عرصه بویژه در راستای اجرای قطعنامه‌های بین‌المللی.

۸- لزوم فعالیت بین‌المللی در زمینه تعریف همه جانبه وجامع از تروریسم وتتمیز آن از مقاومت مشروع توده‌ها.

۹- لزوم اعطای پوشش مشروع به مقاومت فلسطین و بویژه عملیات شهادت طلبانه.

۱۰- ضرورت ایجاد پوشش شرعی برای عملیات شهادت طلبانه.

۱۱- لزوم بهره گیری فعال از امکانات سازمانهای غیر دولتی (NGO ها) به همان گونه که در کنفرانس دوربان آفریقای جنوبی صورت گرفت.

ونهادهای عام المنفعه وتبلیغی وعدم رهایی آنها به حال خود وسوق ندادن آنها به گرداب اختلاف های جزئی مذهبی وسیاسی.

دهم - حفظ اصالت نظام آموزش واستقلال مؤسسات آموزشی و تن ندادن به فشارهای خارجی به منظور ایفای هر چه کامل تر وتمام تر نقش مورد نظر خود.

یازدهم - بهره گیری مناسب از دیگر مؤسسات وسازمانهای بین‌المللی غیر دولتی به سود مسائل عادلانه جهان اسلام.

دوازدهم - ایستادگی قاطع و برنامه ریزی در مسایل سرنوشت ساز امت اسلامی، از جمله مهمترین آنها مسأله فلسطین.

در خصوص این بند (بند دوازدهم) پیشنهاد می‌شود:

۱- همه کوشش‌های اسلامی در جهت به شکست کشاندن نقشه‌ها شارون در سرکوب ملت فلسطین وپایان بخشیدن به انتفاضه قهرمان، یکجا متمرکز گردد.

۲- اقدامی همه جانبه برای حمایت از قربانیان، ترمیم ویرانی‌ها و واداشتن کشورهای ثروتمند به عهده گرفتن بخشی از بودجه مربوطه.

۳- ضرورت تأکید بر اسلامی بودن مسأله

چهارم - تلاش در راستای وحدت بخشیدن به موضع عملی امت، موضعی که نه آن چنان ایده آلیستی و خیال پردازانه ونه حاوی جنبه تسلیم طلبانه و وادادگی بلکه موضعی واقع گرایانه و متناسب باهدفهای ترسیم شده باشد.

پنجم - کوشش در جهت تقویت وتحکیم نهادهای فراگیر اسلامی و ایجاد نهادهای ضروری دیگر و اعطای آزادی تحرک وفعالیت بیشتر به آنها با پیش بینی مکانیسم‌های ابتکاری و فعال.

ششم - پی ریزی برنامه همه جانبه برای بهره برداری بهینه از امکانات سیاسی -اقتصادی، تبلیغاتی، جغرافیایی ومادی وتوان‌های علمی وفهرنگی توده‌ها وبسیج آنها در این کارزار.

هفتم - چشم پوشی از برخی اختلاف های فرعی یا واگذاری آنها به فرصتی دیگر به سود هدف های مهمتر و پاسخگویی به انتخاب هدف های اولویت دار.

هشتم - حمایت وپشتیبانی از اقلیت های مسلمان (که حدود یک سوم کل مسلمانان جهان را تشکیل می‌دهند) با انگشت گذاردن بر عناصر وحدت وجود و هویت آنها و نیز تحکیم عرصه‌های در هم آمیزی آنان با امام امت.

نهم - تأکید بر حمایت از مؤسسات خیریه

دیر کل مجمع تقریب مذاهب اسلامی تأکید کرد:

همت مضاعف، راه تحقق اهداف انقلابی در جهان اسلام

امیدواریم خبرگزاری بتواند خود را بیش از پیش در معرض دید همگان در ایران و جهان اسلام قرار دهد و حضور قوی‌تری در سطح جهان اسلام داشته باشد. خبرگزاری تقریب از نگاه ما نقش ترویج دهنده حقایق تقریبی را دارد و انتظار داریم در سال "همت مضاعف و کار مضاعف" همه موانعی را که بر سر راه تقریب قرار دارد مفتضح کرده و ارتباط این موانع را با اردوی ضد اسلامی هر چه بیشتر آشکار کند. خبرگزاری در این سال باید بیش از پیش نهضت تقریب را تقویت کند و در این زمینه همت مضاعفی را به کار بندد.

به نظر شما، به عنوان فردی که بخش عمده‌ای از ارتباطاتان در حوزه جهان اسلام و خارج از کشور است، دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی برای عمل به شعار "همت مضاعف و کار مضاعف" در عرصه سیاست خارجی و به ویژه در سطح جهان اسلام چه تحولاتی را باید رقم بزند؟

هرچند که رویکردهای تقریب، سیاسی نیست اما ما معتقدیم که به رغم انواع محاصره‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و دیپلماتیک کشور ما، دیدگاه‌ها و مواضع و شعارهای جمهوری اسلامی ایران از آنجا که حرف دل توده‌های مسلمان در سطح جهان اسلامی است، می‌تواند در پیشبرد جایگاه و موقعیت کشورمان نقش بسیار خوبی داشته باشد و باید دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران، به بهترین وجه از این فرصت‌ها استفاده کند. ایران با توجه به همین نفوذ معنوی در میان ملت‌های مسلمان می‌تواند در ایجاد و تقویت روحیه استقلال، خودباوری اسلامی، تلاش برای نجات یافتن از عقب‌ماندگی و تقویت روحیه مقاومت در برابر همه طرح‌های استکباری در سطح جهان اسلام اثرگذار باشد به شرط اینکه از همه فرصت‌ها خوب استفاده و تهدیدها را به فرصت تبدیل کنیم. این تنها راه است و باید بدانیم که تأییدات الهی همراه ماست و با همت مضاعف می‌توان اهداف بزرگ انقلاب اسلامی را در جهان اسلام محقق ساخت.

معظم انقلاب را مدنظر قرار دهیم و همت‌مان را والاتر کرده و کار را توسعه دهیم.

در این رابطه برنامه‌های فرهنگی، آموزشی و ارتباطاتی بسیاری داریم که امیدواریم بتوانیم در سال جدید برنامه‌هایی را که نتوانستیم در سال‌های گذشته اجرا کنیم امسال عملی نماییم.

بر این اساس، توسعه کمی و کیفی پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مجمع تقریب مذاهب اسلامی از برنامه‌های عمده‌ای است که برای سال جدید در راستای آن حرکت خواهیم کرد. تصمیم داریم سطح مبادلاتی علمی، فرهنگی مجمع با مجامع بین‌المللی و کنفرانس‌ها و مراکز علمی دانشگاهی و حوزوی را تا ۲۰ درصد تقویت و ارتقاء دهیم. سعی داریم در یک مشارکت سازنده با سازمان‌های علمی و فرهنگی داخلی و خارجی و در انجام کارهای پژوهشی تقریبی مشارکت کنیم. همچنین ارائه راهکارهای جمعی برای اجرای تصمیمات کنفرانس‌های وحدت اسلامی در سال جدید مدنظر است و تلاش داریم از ظرفیت‌های نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی در راستای تقریب بیش از پیش استفاده کنیم. تقویت زیرساخت‌های سخت‌افزاری و وسعت بخشیدن به سطح همکاری نیروهای انسانی در این زمینه از دیگر برنامه‌های مجمع برای سال ۸۹ است. از طرفی امیدواریم بتوانیم در رابطه با تولید محصولات که مستقیم و غیرمستقیم در گسترش فرهنگ تقریب اثرگذار هستند، فعال‌تر باشیم.

فعال‌تر کردن بانوان و جوانان به عنوان دو نیروی عظیم انسانی و اجتماعی در عرصه تقریب، حرکت قوی‌تر در پشتیبانی از گروه‌ها و جمعیت‌های تقریبی و مراکزی که به سمت وحدت حرکت می‌کنند در ایران و جهان، پشتیبانی بیشتر از دانشگاه مذاهب اسلامی و ایجاد برخی شاخه‌ها در مناطق مهم کشور و همچنین ارتقاء سطح آموزش به مراحل فوق و دکترا نیز از برنامه‌های سال جاری است.

خبرگزاری تقریب در برنامه‌های مجمع در سال "همت مضاعف و کار مضاعف" چه جایگاهی خواهد داشت؟

فرهنگی نیز انتشار حدود ۵۰ عنوان کتاب در زمینه‌های گوناگون، انتشار مرتب مجله‌های تقریب به زبان‌های عربی، فارسی، اردو، انگلیسی، روسی، فرانسوی و زبان‌های دیگر به همراه شرکت در نمایشگاه‌های کتاب در داخل و خارج از کشور، تکریم از شخصیت‌های تقریبی، ارتباط خوب با دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، برگزاری سمینارهای آموزشی و فراهم کردن بورسیه‌های دانشجویی در زمینه تقریب از برنامه‌هایی بود که اجرا شد. در سال ۸۸، پشتیبانی از دانشگاه مذاهب اسلامی نیز گسترش یافته است. در این رابطه، توسعه سامانه‌های اطلاع‌رسانی به ۱۱ زبان و پشتیبانی از خبرگزاری تقریب و توسعه آن در حد فعالیت‌های جهانی نیز انجام گرفته است.

آنچه بیش از همه در سال ۱۳۸۸ مانع راه

تقریب محسوب می‌شد، چه بود؟
خوشبختانه فعالیت‌های ما در سال گذشته هم خوب بود و هم تقویت شد. اما در این سال، متأسفانه با تحریم از سوی برخی کشورهای منطقه مواجه شدیم که اجازه ندادند مجمع فعالیت‌های خود را به خوبی پیگیری کند و شخصیت‌هایی که از آن کشورها همواره با ما همکاری داشتند، به آسانی همکاری خود را ادامه دهند. اشکالات و موانعی نیز به لحاظ سیاسی در فعالیت‌های ما ایجاد کردند.

نقاط ضعفی که باید برطرف شوند، از نگاه حضرت‌تعالی کدام‌اند؟

ما معتقدیم که باید خودمان را از کشمکش‌های سیاسی خارجی دور نگه داریم و خارج از آنها فعالیت کنیم و ارتباطات خود را با همه اندیشمندان مسلمان به دور از مسائل سیاسی محکم و قوی کنیم و وارد درگیری‌های سیاسی نشویم.

با توجه به اینکه سال ۱۳۸۹، سال همت مضاعف و کار مضاعف نامگذاری شده، رویکردهای آتی تقریب در این سال چه خواهد بود و چه برنامه‌هایی برای عمل به این شعار اساسی را در نظر دارید؟

تلاش داریم در سال جدید فرمایش رهبر

است که می‌تواند ریشه خشونت و تروریسم را بخشکاند؛ ولی صلح تحمیلی و ناعادلانه به مثابه پنهان کردن مسأله و رها ساختن آن به صورت آتش زیر خاکستر است. چون در چنین فرایندی، جنایت کار و قربانی هم‌طراز قرار می‌گیرند و حقوق بی‌گناهان پایمال می‌گردد و آنچه در عمل صورت گرفته، رسمیت و مشروعیت پیدا می‌کند. در نتیجه اعمال خشونت آمیز همچنان و چه بسا با گسترده‌تری ادامه می‌یابد. این خود بدان می‌انجامد که صلح غیرعادلانه، تداوم مشکلات و فعالیت کانون‌های بحران را در پی داشته باشد؛ چیزی که هم اکنون نیز در نقاط بسیاری از جهان، شاهد آن هستیم.

چگونگی برخورد در سطح امت اسلام

راه حل موضوع در سطح امت اسلامی، جنبه کاملاً روشنی دارد که بر موارد زیر استوار است:

اول - بالا بردن سطح آگاهی توده امت در عرصه‌های گوناگون (فهم اسلام و اهداف آن، درک اوضاع جاری، درک آنچه باید انجام شود و...).

دوم - کوشش در جهت پیاده کردن شریعت اسلامی در تمامی جنبه زندگی.

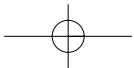
سوم - اجرای برنامه‌ها تربیتی - پرورشی همه جانبه برای بخش مختلف امت طبق آموزه اسلامی.

اشاره: هر ساله در آستانه تحویل سال، رهبر معظم انقلاب، با تعیین شعاری نو و بدیع، خط مشی کلی و سیاست‌های کلان همه دستگاه‌ها و نهادهای نظام را روشن و مشخص می‌سازند. امسال نیز در تداوم همین شیوه سیاست‌گذاری، سال ۱۳۸۹، سال "همت مضاعف و کار مضاعف" نامیده شده است. در همین راستا، آیت‌الله محمدعلی تسخیری، دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار تقریب ضمن ارزیابی فعالیت‌های مجمع در سال گذشته (۱۳۸۸)، به تشریح اهم برنامه‌های آن در سال جدید پرداخته و توصیه‌هایی را نیز به دستگاه دیپلماسی کشور داشته که به این شرح است:

ارزیابی شما به عنوان دبیرکل، از روند فعالیت‌های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در سال گذشته چگونه است؟

فعالیت‌های مجمع بجمده‌الله در سال گذشته بسیار خوب بوده است. خوشبختانه در سال ۱۳۸۸ کنفرانس وحدت اسلامی به خوبی برگزار شد. در سال گذشته اعزام هیئت به حدود ۴۰ اجلاس بین‌المللی و منطقه‌ای که کشورهای زیادی را در برمی‌گیرد و کمک به مراکز و جماعت‌ها و رسانه‌های تقریبی در سراسر جهان از جمله برنامه‌های مجمع بود که به اجرا درآمد. در حوزه

همه چیز درباره الازهر مصر و شیخ جدید آن

معاون همکاری‌ها و امور بین‌الملل حوزه های علمیه گفت: بزرگان دینی در کشورهای عربی، غالباً دولتی هستند و یکی از ضعف‌های روحانیون این کشورها همین وابستگی آنها به دولت است که قطعاً بی‌تاثیر نخواهد بود.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی در گفت وگو با مرکز خبر حوزه، به جایگاه شیخ‌الازهر و تفاوت آن با رئیس دانشگاه الازهر و مفتی مصر اشاره کرد و اظهارداشت:این مقام‌های سه گانه کاملاً متغایر بوده و وظایف متفاوتی دارند؛ الازهر بزرگترین و عالی‌ترین موسسه دینی مصر است که حدود هزار سال قبل در دوران فاطمیون با استمداد از نام مبارک حضرت زهرا(علیها السلام) تاسیس شده و امروز دارای سه بخش است. ۱- دانشگاه الازهر -۲ مجمع البحوث الاسلامیه -۳ مشیخه الازهر

وی افزود: دانشگاه الازهر توسط ریاست دانشگاه الازهر نظارت می‌شود که این ریاست ۴۵۰ هزار دانشجوی حاضر در دانشکده‌ها را اداره می‌کند؛ دانشجویان این دانشگاه عمدتاً در رشته‌های دینی و جمعی نیز در علوم انسانی و علوم تجربی مانند: فلسفه، اقتصاد، تاریخ، پزشکی، کامپیوتر و کشاورزی تحصیل می‌کنند.

رایزن سابق فرهنگی ایران در مصر ادامه داد: اکثر دانشکده‌های این دانشگاه در مصر و تعدادی از آنها در کشورهای اسلامی تاسیس شده‌اند، همه دانشجویان رشته‌های علوم دینی حافظ کل قرآن هستند، چون شرط ورود به رشته‌های علوم دینی دانشگاه الازهر حفظ کل قرآن مجید است و دانشجویان رشته‌های غیر دینی نیز باید بخشی از قرآن را حفظ و در طول تحصیل به حفظ کامل قرآن مجید بپردازند، بنابراین همه علمای دینی، اساتید فلسفه، فقه، اقتصاد و نیز پزشکان، مهندسین کامپیوتر و کشاورزی و دکترهای فارغ التحصیل این دانشگاه، حافظ کل قرآن مجید هستند.

وی گفت: مجمع البحوث الاسلامیه بخش دوم دانشگاه الازهر است که جایگاه پژوهشی و علمی دارد و اعزام مبلغ، انتشار مجلات و صدور فتوا در این مجمع با حضور بیش از ۶۰ نفر از متفکران و اندیشمندان بزرگ دینی مصر صورت می‌گیرد و ریاست آن با دبیر کل مجمع البحوث الاسلامیه است.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی بیان داشت: مشیخه الازهر بخش سوم این دانشگاه است که مکتب و دفتر شیخ‌الازهر محسوب می‌شود و دارای بخش‌های متعددی از جمله معاهد الازهریه است که شامل مراکز آموزشی دبستانی تا پیش دانشگاهی الازهر است و بیش از ۲ و نیم میلیون دانش آموز در این مراکز تحصیل می‌کنند تا به دانشگاه الازهر وارد شوند. شیخ الازهر عالی‌ترین مقام دینی کشور مصر است که اشراف عالی بر هر سه بخش را به عهده دارد.

وی ادامه داد: مفتی مصر مقامی خارج از الازهر است و اکنون دکتر علی جمعه سمت آن را بر عهده دارد و مفتی مصر از نظر

تشکیلاتی به وزارت اوقاف و امور دینی مصروابستگی دارد.

معاون بین الملل حوزه های علمیه اظهارداشت: رئیس دانشگاه الازهر، دکتر احمد الطیب بود که بعد از انتخاب ایشان به جای دکتر محمد سید طنطاوی به عنوان شیخ الازهر معرفی شده‌اند و ریاست دانشگاه الازهر به زودی انتخاب خواهد شد.

وی گفت: انتخاب شیخ الازهر از سال ۱۹۵۰ توسط بزرگان الازهر صورت می‌گرفت؛ یعنی بزرگان الازهر ۳ نفر را از بین خود انتخاب کرده و ریاست جمهوری از میان این سه کاندیدا یک نفر را انتخاب می‌کرد، ولی به تدریج این روند تغییر کرد و امروز رئیس جمهور اقدام به انتخاب و نصب یک نفر از بزرگان الازهر می‌نماید که شیخ طنطاوی و دکتر الطیب این گونه انتخاب شدند. دکتر احمد الطیب به عنوان چهل و ششمین شیخ‌الازهر توسط ریاست جمهوری به این مقام منصوب شد.

وی اضافه کرد: دکتر احمد الطیب ۶۳ سال سن دارد و متولد مناطق جنوب مصر است و جزو سادات و از نسل امام حسن مجتبی(ع) است و در ده سالگی وارد مدارس ازهری شد و لیسانس را در رشته عقاید و فلسفه از دانشگاه الازهر دریافت کرد و استاد همان دانشگاه شد، دکترای خود را در سال ۱۹۷۷ از الازهر گرفت و بخشی از مراحل اتمام پایان‌نامه را در دانشگاه سوربن فرانسه گذراند بنابراین به زبان فرانسه کاملاً مسلط است و چندین کتاب را به زبان عربی ترجمه کرده است.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی تصریح کرد: وی در آغاز رئیس دانشکده اسلام شناسی دانشگاه الازهر در جنوب مصر و سپس رئیس دانشگاه اصول دین دانشگاه اسلامی پاکستان شد و بعد از یک سال به مصر عزیمت کرده و در سال ۲۰۰۲ مفتی کشور مصر شد و یک سال و چند ماه منصب فتوای مصر را بر عهده داشت و در سال ۲۰۰۳ رئیس دانشگاه الازهر گردید و اخیراً به عنوان شیخ الازهر معرفی شد.

معاون همکاری‌ها و امور بین‌الملل حوزه گفت: دکتر احمد محمد احمد الطیب از معتقدان جدی وحدت امت اسلامی و همکاری تشیع و تسنن است و در اولین مصاحبه خود به عنوان شیخ الازهر اظهارداشت: یکی از پایه‌های اعتقادی و محکم الازهر موضوع اعتدال، حد وسط بودن و حفظ وحدت امت اسلامی است و متأسفانه اخیراً این موضع الازهر درحال آسیب دیدن بود، چون در آخرین جلسه به ریاست طنطاوی، مصوبه‌ای توسط جریان تندرو مطرح شد مبنی بر اینکه اهانت‌کننده به صحابه کافر است که با صدور این فتوای طرفی الازهر زیر سوال می‌رفت و خدشه دارمی‌شد.

وی بیان داشت: الازهر تاکنون مظهر وحدت شیعه و سنی بوده و به اعتقاد من الازهر سنگر حمایت از تشیع در دل جهان اهل سنت در برابر دشمنان تشیع است و الازهر نمی‌گذارد وهابیت وارد دانشگاه الازهر و

مصر شود و هنوز دژ دفاعی وحدت تشیع و تسنن در دنیای عرب و دنیای اهل سنت محسوب می‌شود.

رایزن سابق فرهنگی ایران در مصر ادامه داد: دکتر طیب تدریس فقه امامیه در دانشگاه الازهر را مشروع می‌داند، البته شرایط امنیتی حاکم بر مصر تاکنون اجازه تدریس رسمی مذهب امامیه را در دوره‌های اخیر نداده است، ولی ایشان این شجاعت را به خرج داد و اعلام کرد این موضوع مشروعیت دارد.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی تاکید کرد: آمریکا و دشمنان جهان اسلام برای اینکه توجه کشورهای اسلامی را از موضوع مظلومیت فلسطین و خطر اسرائیل غاصب منحرف کرده و غافل نمایند، یک خطر دروغین را برای اهل سنت دنیا تبلیغ کرده تا به آن مشغول شوند و اسرائیل بتواند به اهداف شوم خود برسد، و آن موضوع خطر گسترش تبلیغ تشیع در کشورهای اهل سنت و تغییر مذهب اهل سنت دنیا و نابودی تسنن است.

آمریکا در بین اهل سنت چنین شایعه پراکنی می‌کند که جمهوری اسلامی ایران کمر همت بسته تا هر چه سریع‌تر مذهب شیعه را در همه سرزمین‌های سنی نشین جهان حاکم کرده و بساط تسنن را برچیند و متأسفانه برخی علما بزرگ هل سنت مانند آقای قرضاوی تحت تاثیر این توطئه استعماری قرار گرفته و فریاد خطر "تبشیر شیعه" یا "مد شیعی" را سر دادند و اهل سنت را از نزدیک شدن به شیعیان بر حذر داشتند: آقای دکتر طیب هم علی‌رغم نگاه مثبت و واقع بینانه‌ای که به شیعه دارد و بخاطر اطلاع از مبانی علمی قوی و اصالت مکتب ائمه اهل بیت(ع) معتقد به وحدت اهل سنت با شیعه و مفید بودن تدریس فقه اهل بیت(ع) در الازهر و جوامع فقهی اهل سنت است و این دانش افزایی را برای ارتقاء علمی مسلمین مفید می‌داند، اما تا حدودی تحت تاثیر این شایعه پراکنی قرار گرفت و در سال گذشته که من در قاهره بودم این نگرانی را ابراز کرد. حجت‌الاسلام و المسلمین سید هادی خسروشاهی نامه‌ای را در این باره به ایشان نوشت که من برای ایشان بردم و تحویل دادم و خود گزارش مفصلی از مواضع وحدت طلبانه جمهوری اسلامی ایران را به دکتر طیب عرضه کردم و تاکید کردم که ایران علی‌رغم اینکه می‌توانست اقدام به تغییر مذهب اهل سنت ایران و برخی کشورها کند، امانه تنها این کار را در طول سی سال انجام نداد بلکه از مساجد و مدارس دینی و روحانیت آنها حمایت کرد تا بتوانند به تعلیم معارف مذهبی‌شان برای پیروانشان بپردازند چنانکه در سطح جهان از همه نهضت‌های آزادی بخش اسلامی اهل سنت حمایت کرده، بدون اینکه مذهب آنان را تغییر دهد این متانت و کرامت مواضع ایران قابل تقدیر است نه اینکه به آن اعتراض شود، امیدوارم آقای دکتر طیب به این نکته مهم توجه نموده و سخنانی در جهت توطئه‌های استکبار جهانی بر زبان نیاورد.

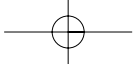
معاون بین الملل حوزه های علمیه ادامه داد: وی از مخالفان وهابیت است و پیرو یکی طریقت‌های تصوف است و از آنجایی که تصوف در جهان اهل سنت به شدت به اهل بیت(ع) محبت دارند بنابراین هرکسی در اهل سنت صوفی باشد، ضد وهابیت است و همچنین پدر ایشان از مشایخ تصوف بوده، یعنی رهبر طریقت احمدیه و حسینیّه لذا ایشان نیز بعد از پدر مقام شیخوخیت را گرفته است و از بنیاد روحی ضد وهابیت تربیت شده است.

وی گفت: شیخ الازهر ستون فقرات الازهر را ایمان به تفکر اعتدالی دانسته و تاکید کرده است با هر فکری که مخالف حد وسط بودن و اعتدال الازهر باشد، مبارزه می‌کند و این اعلام جنگ با وهابیت است.

وی اظهارداشت: دکتر طیب در دوران ریاست دانشگاه الازهر لباس کت و شلواری و بدون محاسن و گاهی کراوات می‌زد، الان که شیخ الازهر شده و مقامش بالاتر از مفتی است لباس ازهری که شامل پالتو با عمامه سفید به دور کلاه قرمز است می‌پوشد، البته در فقه اهل سنت در وجوب محاسن یا استحباب اختلاف است لذا برخی علمای شافعی که امام جمعه هستند محاسن ندارند ولی نظر فقه شیعه در این زمینه متفاوت است.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی به برخی فتاوی شیخ جدید الازهر اشاره کرد و بیان داشت: یکی از فتاوایی که در گذشته داشته نسبت به نقاب داشتن برای زنان در دانشگاه الازهر بود او اعلام کرده بود نقاب داشتن جزء وظایف شرعی اسلام نیست البته ممنوع هم نیست ولی اصل حجاب، مشروع و واجب است لذا دختران دانشجویی که با نقاب وارد می‌شوند مجازند با نقاب رفت و آمد کنند جز هنگام ورود به خوابگاه دانشجویی و جلسه امتحان، فتوای دیگر، جواز نماز خواندن در مساجدی است که دارای ضریح و قبرباشد گرچه وهابیت ممنوع و حرام اعلام کرده است، ولی شیخ جدید الازهر با صراحت اعلام کرد نماز در مساجدی که دارای ضریح اولیاء و یا قبور است، منع شرعی ندارد و با این فتوا دست ردی به سینه وهابیت زد البته انتظار داریم این بزرگان بتوانند از گنجینه احادیث و فقه اهل بیت (ع) نیز بهره ببرد.

این استاد حوزه و دانشگاه اظهارداشت: دولت مصر هم، نگاه خوشی به وهابیت ندارد، چون وهابیت تندرو است و برای این کشور مشکلاتی بوجود آورده است و حکومت‌های فعلی را نمی‌پسندند به همین دلیل دولت با وهابیت رابطه خوبی ندارد البته در برخی موارد به عنوان ابزار برای دفع خطر بزرگتری از آنها استفاده می‌کند.حجت الاسلام والمسلمین زمانی در پایان خاطر نشان کرد: اگر ارتباط علمای حوزه علمیه تشیع و الازهر برقرار شود خواهیم توانست معارف ناب اهل بیت(ع) را که بسیار غنی‌تر از معارف سایر مذاهب است به عنوان هدیه به مصریان و علمای کشورهای اسلامی اهدا نماییم تا آنها از این نعمت بزرگ الهی بهره‌مند گردند.

خونین، تحول فکری و فرهنگی گسترده و عمیقی را بین روشنفکران و جوانان به وجود آورد. از حوادث ناگوار و رنج آور زندگی مرحوم شریعتی، دستگیری و حبس کردن مجدد ایشان بود که در سال - ۱۳۵۲ یک سال و اندی - به طول انجامید و در این مدت دکتر علی شریعتی - که شهرت و محبوبیت خاصی یافته بود - از دست ظلم مامور ساواک، مخفیانه می زیست. به این بهانه، پدر دردمندش را گرفتند و با او بدرفتاریها و زشت گویی ها کردند.

چراغی که در کانون نشر حقایق اسلامی روشن شد و از نیروی اندیشه و ایمان مایه می گرفت، در عصر دوشنبه ۳۱ فروردین - ۱۳۶۶ برابر ۲۱ شعبان ۱۴۰۷ هجری قمری - پس از هشتاد سال سوختن و روشنی بخشیدن خاموش شد. روح پاکش به ملکوت برین، عروج کرد و پیکرش درجوار امن الهی در مشهد مقدس رضوی درون غرفه ای از صحن آزادی به خاک سپرده شد.

کمونیست ها اختصاص داشت.

از ویژگی های قابل ذکر در زندگی آن معلم روحانی اینکه تمام فعالیتها و خدمات فرهنگی و تبلیغی و مطالعات علمی خود را در حالی انجام می داده که زندگیش به سختی و با تنگدستی می گذشت و در عین حال کف نفس می فرمود و همیشه ظاهر خود را آراسته داشت، چنانکه قرآن مجید در وصف چنین آبرومندان بلند همتی می فرماید: یَحْسِبُهُمُ الْجَاهِلُ اغْنَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ.

اگر چه استاد شریعتی شخصیتی سیاسی نبود، بلکه اصولاً فرهنگی و اهل علم و دین بود، اما چون شناخت صحیح و جامعی از اسلام داشت و اسلام شناسیش مبتنی بر قرآن کریم و نهج البلاغه و سیره نبوی بود تبعاً سیاست یعنی اداره کشور و حکمرانی بر مسلمان را کاری جدا از دین نمی دانست. به بیان دیگر بر حسب وظیفه دینی آنجا که تشخیص می داد و ضرورت داشت از امور سیاسی و اجتماعی و حکومتی جامعه اسلامی نیز سخن می گفت و افکار را روشن می نمود و آنچه ضرورت داشت اقدام می کرد.

با محبوبیت و شهرتی که کانون نشر حقایق اسلامی و سخنرانی های موسس فرزانه آن پیدا کرده بود و مجالس دینی مهمی که از سال ۱۳۳۹-۴۰ در تهران تشکیل می شد، طبیعی بود که از دانشمند بالیده و پرورش یافته در مشهد رضوی نیز برای ایراد سخنرانی دعوت به عمل آید، و همچنین شد.

بدین ترتیب چراغی که در کانون درخشید و از قرآن صامت و ناطق استضائه می کرد، نور کلام الله و نهج البلاغه را به حسینیه ارشاد - و دیگر مجامع دینی برد و کانونی بزرگتر با شنوندگانی بیشتر و خواهانتر را منور کرد و ضمن معرفی اسلام راستین و تشیع

درخشش چراغ «کانون»

کانون نشر حقایق اسلامی
اما خدمات فرهنگی استاد شریعتی به کلاس درس - که طبعاً محدود بود - منحصر نمی شد. سخنرانی ها و جلسات تفسیر قرآن وی پربارتر از کلاس و برای عده بیشتری بود، با آثار اجتماعی گسترده تر.
استاد در این زمان مجلس تفسیری دایر می کند و به پیروی از آیه و ما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم حقایق قرآن و اصول عقاید اسلامی را با زبانی درخور درک جوانان می گوید و پاسخگوی شبهاتشان می شود. این مجالس در ابتدا سیار بود و در منازل تشکیل می شد. چون موضوعات طرح شده بدیع و محققانه بود، بسیار مورد استقبال قرار می گرفت و اتاق ها گنجایش جمعیت را نداشت. به پیشنهاد ایشان و نیاز موجود، از سال ۱۳۲۳ منزلی در کوچه چهارباغ مشهد برای تشکیل جلسات اجاره کردند. با نصب تابلو کانون نشر حقایق اسلامی بر سر در آن، این مرکز تبلیغی - تعلیمی رسمیت و تمرکز یافت و برنامه آن منتشر شد.

کانون نشر حقایق اسلامی، با اهدافی خداپسند و خردپذیر، علاوه بر فرهنگیان و بازاریان روشنفکر، طلاب و دانشجویان را نیز به خود جذب کرد، زیرا در آن سخنرانی بود که با محتوای علمی، و تعلیمی بود به صورت سخنرانی، و استاد چراغی بود که در آن کانون پرتوافشانی می کرد و حقایق اسلامی را نشر می داد، در حالی که قرآن و نهج البلاغه - یعنی اصیل ترین متون اسلامی - الهام بخش وی بود و برهان و شواهد تجربی مایه استدلالش. رسم این بود که شبهای جمعه، کلام الله تفسیر می شد و شب های شنبه سخنرانی بود و شبی در وسط هفته به تعلیم ۱۸- ۱۷ تن دیپلمه و لیسانسیه برای مباحثه و مناظره با

در خانواده ای روحانی و پارسا به سال ۱۲۸۶ شمسی فرزندی متولد شد که محمدتقی نام گرفت. پدرش آقا شیخ محمود روحانی دانشمند منطقه مزیان از توابع سبزوار بود. به رسم آن زمان تحصیل علم را با آموختن قرآن در مکتب شروع کرد. بعد مقدمات صرف و نحو عربی و منطق را نزد پدر و عمویش آموخت. حدود سال ۱۳۰۶ برای ادامه تحصیل روانه مشهد شد.

این طلبه جوان در مدرسه فاضل خان - که دو برادرش حجره داشتند - وارد شد. دانش اندوزی را در محیطی وسیعتر و نزد مدرسانی نامور ادامه داد. بدین ترتیب شوق به دانش اندوزی و تکمیل تحصیلات دینی از یک سو، ضرورت تعلیم و تبلیغ از دیگر سو موجب شد تا تدریس در مدارس جدید را به موازات تحصیل و به رهگیری از مدرسان مذکور از سال ۱۳۱۱ با هم در مشهد ادامه دهد. از خصوصیات بارز آن طالب علم، سختکوشی و پایداری وی در راه مطالعه، افزایش دانش، آشنایی با کشفیات جدید دانشمندان و اطلاع از نظریات دینی و فلسفی دیگر مسلمانهای جهان بود.

ضرورت شخصی و شوق باطنی و نی-از-ز وافر جامعه، آن دانش آموخته جوان را به تدریس و مجالست با نوجوانان که پذیرای هر نوع تعلیم و تربیتی بودند کشاند. ظاهراً حدود سال ۱۳۰۹ تا ۱۳۱۱ معلمی را در مدرسه ملی شرافت آغاز کرد. سرانجام بنابر حکم موجود از سوی اداره آموزش و پرورش خراسان، آقای محمد تقی شریعتی مزیانی در تاریخ ۱۳۴۱/۷/۲۲ پس از ۳۰ سال تدریس در دبیرستان های مشهد بازنشسته شد، در حالی که بهترین آموزش تعلیمات دینی و ادبیات فارسی و عربی را به نوجوانان این خطه داده بود.

حجت الاسلام والمسلمین نعمانی:

مکتب شهید صدر برگرفته از فرهنگ اهل بیت است

سنی گری و وهابی گری متهم کردند.

نعمانی افزود: ما به عنوان شاگردان مکتب آیت الله صدر، شیعه هستیم؛ اما شیعه ای که دشمنی با دیگر مذاهب اسلامی ندارد. بلکه برعکس همه مذاهب اسلامی را پاره های تن امت اسلامی می داند و معتقد است که در میان این امت باید همکاری مثبت برقرار شود.

وی اضافه کرد: مسلماً هیچ کس در اینکه آقای صدر یک فقیه و عالم برجسته شیعی بود شک نداشت ولی متأسفانه جو آن زمان به گونه ای بود که هر کس از وحدت صحبت می کرد، زود متهمش می کردند و ایزوله و منزوی می شد.

کار امام خمینی(ره) کارستان غیرقابل انکاری بود

نعمانی در ادامه تأکید کرد: نباید برکات انقلاب اسلامی را آسان گرفت. کار امام خمینی(ره) کارستانی بود غیرقابل انکار. امام در شرایطی که سخن گفتن از وحدت بدون شک تحمل برچسب های پی درپی اتهام را به دنبال داشت، وحدت و تقریب را در بالاترین سطح مسائل جهان اسلام مطرح کرد.

وی با بیان اینکه آیت الله صدر بسیار بر روی ایده و نظریه وحدت و تقریب مذاهب اسلامی کار کرد، اظهار داشت: مکتبی که آیت الله صدر و امام خمینی پایه ریزی کردند، برگرفته از سیره و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام است و ما تربیت شده این مکتب هستیم.

آقای نعمانی با اشاره به برخی دیدگاه ها که تلاش دارند مکتب اهل بیت را در تخاصم با دیدگاه های دیگر مذاهب اسلامی نشان دهند، افزود: اهل بیت علیهم السلام بسیار بر وحدت اسلامی تکیه و تأکید داشتند. آن زمان که جانشینی و

یکی از شاگردان شهید صدر تصریح کرد: اسلام حاکم و فعال به عنوان خواسته و محل تلاش آیت الله صدر، جان نمی گیرد مگر اینکه تمام امت را در بر گرفته و شامل شود.

آشنایی با شهید صدر، تقریب را برای ما به اصل تبدیل کرد

حجت الاسلام والمسلمین شیخ محمدسعید نعمانی، از شاگردان شهید آیت الله محمدباقر صدر در گفت وگویی با خبرنگار تقریب اظهار داشت: مکتب شهید صدر، مکتب وحدت، اسلام فراگیر، اسلام حاکم و اسلام فعال است.

وی با اشاره به اینکه از سال ۱۹۶۷ میلادی در جلساتی که آیت الله صدر با شاگردان خود برای تحلیل مسائل مختلف جهان اسلام داشته، شرکت کرده است، به تبیین بعد تقریبی دیدگاه های شهید صدر پرداخت و گفت: شهید صدر شخصیت نادری است که تا صدها سال دیگر مانند او پیدا نخواهد شد. او به معنای واقعی کلمه، شهید و شاهد بود.

نعمانی، یکی از مهمترین دل مشغولی های آیت الله صدر را مسئله وحدت مسلمانان دانست و گفت: از وقتی که با آقای صدر آشنا شدیم موضوع وحدت جهان اسلام و تقریب مذاهب اسلامی برای ما به اصل تبدیل شد. این تنها سخن من نیست؛ بلکه آیت الله تسخیری نیز همین بیان را دارند.

وی مکتب شهید صدر را مکتب وحدت، مکتب اسلام فراگیر، اسلام حاکم و اسلام فعال خواند و تصریح کرد: چنین اسلامی جان نمی گیرد مگر اینکه تمام امت را در بر گرفته و شامل شود.

این شاگرد آیت الله محمدباقر صدر ادامه داد: شهید صدر و پیروان و شاگردان ایشان در راه احیای چنین اسلامی، تهمت های بسیار شنیدند. ما را به

را با خود به همراه می آورد. امروز می بینیم که با همین محاسبه و برنامه ریزی و با امکانات عجیب و غریبی که دارند، در سحر و جادوی انسان های ساده و بی اطلاع و حتی برخی نخبگان موفق شده اند و به راحتی، سفید را سیاه و سیاه را سفید نشان می دهند. وی با بیان اینکه امروز ایران اسلامی به لحاظ تبلیغاتی به صورت کامل محاصره است، افزود: حتی در این فضای تبلیغاتی، ندای وحدتی را که از ایران به گوش می رسد زیر سؤال می برند و آن را دروغ می خوانند. بی شک در این بمباران تبلیغاتی، انسان های ساده و معمولی باور می کنند که وحدت مد نظر جمهوری اسلامی دروغ است و دفاع ایران از فلسطین تظاهری نیست و ایران به صورت پنهانی اسرائیل را یاری می کند. حتی این جملات را بر سر زبان ها می اندازند که استقلال جمهوری اسلامی هم صوری است و ایران با آمریکا سر و سر دارد.

این دانشمند فرهیخته ادامه داد: کافی است یک مسئول درجه چندم در ایران یا در جای دیگر حرفی زده باشد که می تواند برای برخی مذاهب اسلامی یا اهل سنت حساسیت برانگیز باشد به سرعت آن را برجسته می کنند و به گونه ای جلوه می دهند که اهل سنت در ایران مظلوم هستند و مورد آزار و اذیت و کشتار قرار می گیرند.

وی اضافه کرد: دشمنان اسلام سعی دارند اینگونه وانمود کنند که وحدت اسلامی از نظر ایران پلی است برای تسلط بر دیگر کشورهای جهان اسلام. حتی آسمان و ریسمان می بافند که نگاه تمامیت خواهی ایران امروزی نیست بلکه از زمان شاه و قبل از آن هم ایران به کشورهای منطقه چشم داشته است. متأسفانه بسیاری از این حرف ها خریدار دارد و در جهان اسلام اثرگذار بوده و تا زمانی که آگاهی نباشد مؤثر خواهد بود.

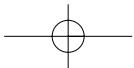
خلافت رسول، با وجود همه تأکیدات پیامبر اکرم(ص)، به دیگرانی غیر از حضرت علی(ع) رسید، ایشان با وجود آنکه می دانستند که حق شان است؛ اما تأکید می کردند که من یک اصل دارم و آن سلامتی امت اسلام است. بر اساس همین اصل بود که ایشان هرگز به خاطر خلافت اسلامی، امت اسلامی را در معرض خطر قرار نداد.

صهیونیسم با تکیه بر اقتصاد و رسانه، موفق شده سیاه را سفید نشان دهد

وی در بخش دیگری از این گفت وگو با بیان آثار انقلاب اسلامی در جهان اسلام، اظهار داشت: بعد از انقلاب اسلامی ایران، امت اسلام تکانی خورد و اسلام وارد معادلات جهانی شد. این بدون شک برای استکبار و سلطه طلبان خوشایند نبود؛ چراکه جهان اسلام در مهمترین و استراتژیک ترین منطقه کره زمین واقع شده است. نفتی که همه چرخه اقتصاد جهان را در دست دارد در این منطقه است.

شاگرد آیت الله محمدباقر صدر با بیان اینکه استقلالی که اکنون در ایران اسلامی برقرار است، به بهای عظیمی به دست آمده است، ادامه داد: از زمانی که جمهوری اسلامی در ایران برقرار شد، برخی رژیم های دست نشانده منطقه که می ترسند تجربه مردمی ایران در کشور آنها هم تکرار شود و آنها را با مشکل مواجه کند، به تکیا پو افتاده و در همدستی با قدرت های استکباری جو تبلیغات جهانی را علیه انقلاب اسلامی شکل داده اند.

حجت الاسلام والمسلمین نعمانی با اشاره به اینکه امروز همه امکانات تبلیغاتی عمده جهان در دست صهیونیست هاست، تصریح کرد: صهیونیست ها در یک محاسبه و برنامه ریزی بسیار دقیق، دو مسئله مهم اقتصاد و رسانه را در جهان در دست گرفتند که بالطبع سیاست، سلطه و حکومت

کنفرانس بزرگداشت علامه شهرستانی در عراق

کنفرانس فلاسفه آفریقا - آسیا در دانشگاه قاهره در سال ۱۹۹۴ م، ارائه نموده بود).

تأسیس "مؤسسه جهانی خدمات اسلامی" - WOFIS - که یک بنیاد خیریه و غیرانتفاعی عام و مستقل است، یکی دیگر از اقدامات خدایندانه دکتر شهرستانی است. این مؤسسه، علاوه بر کارهای خدماتی و خیریه، کتاب‌ها و رساله‌های مربوط به تعلیمات اسلام از دیدگاه اهل بیت علیهم السلام را به بیش از ۱۲ زبان ترجمه و طبق گفته دکتر شهرستانی، در میلیون‌ها نسخه چاپ و در سطح جهانی آن‌ها را به‌طور رایگان توزیع نموده است.

مرکز این مؤسسه لندن بود ولی بیشتر کارهای ترجمه و فرهنگی را هم اساتید محترم و برادران "نوری" در تهران انجام می‌دادند که همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

به کشف بسیاری از اسرار جهان ستاره‌ها، کهکشان‌ها و... اشاره کرد و ضرورت ادامه تحقیق و بررسی حوزه‌های علمیه را در این موضوع یادآور شد و در ضمن اظهار تأسف نمود که در اغلب حوزه‌های علمیه عصر ما، برخلاف روش پیشینیان، علمی مانند نجوم و هیئت و به اصطلاح "علم الفلك"، مورد تحقیق و تدریس قرار نمی‌گیرد. در حالی که باید محققان حوزه‌ها، درباره روایاتی مانند اینکه خداوند پیش از کره زمین و انسان و موجوداتی که در آن زندگی می‌کنند: "هزاران هزار عالم و هزاران هزار آدم" - الف الف عالم و الف الف آدم - خلق کرده است، با استفاده از اکتشافات علمی امروز - به بحث و بررسی و پژوهش بپردازند. اینک ترجمه فارسی متن سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین خسروشاهی در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

▲ دکتر شهرستانی در کنار استاد سید هادی خسروشاهی

- از لندن منتشر نمود و آثار علمی - مذهبی خود را توسط این دانشگاه منتشر ساخت که از جمله آنهاست: النهضه الحسينیه و صلتها بقاعده اللطف، ازمه الحضاره المعاصره اطروحه الخلاص و الاستراتیجیه الاسلامیه للتطوير التكنولوجی و: التصور الاسلامی للتنوير، بین النظریه و التطبيق (این بحث را نخست در

مهدی محقق) کوشش هبه‌الدین شهرستانی در مسئله رویت هلال... (شیخ رضا مختاری).

در پایان بخش اول جلسه افتتاحیه، رئیس دانشگاه بین‌المللی علوم اسلامی دکتر شهرستانی - رئیس دانشگاه بزرگ کوفه (دکتر عبدالرزاق العیسی) نشان‌های زرین کنفرانس را به اعضای ایرانی شرکت‌کننده در کنفرانس و بعضی از شخصیت‌ها و اساتید دانشگاه‌های عراق، اهدا کردند و سپس، جلسه با ریاست دکتر حسن عیسی الحکیم ادامه یافت و دیگر اساتید، مقالات خود را ارائه نمودند.

یکی از سخنرانان اصلی این کنفرانس استاد سید هادی خسروشاهی از حوزه علمیه قم بود که درباره مقام و موقعیت علمی آیت‌الله علامه سید محمدعلی هبه‌الدین شهرستانی و سپس کتاب ارزشمند او که تحت عنوان "الهیئت و الاسلام" در یک قرن پیش در بغداد چاپ شده و بعدها به زبان‌های مختلف از جمله: فارسی، انگلیسی، اردو، هندی و ترکی ترجمه و منتشر شده است، به بحث و بررسی پرداخت و در پایان

مهندسی علمی در سطح جهانی، مدال طلای دانشگاه‌های آمریکا را به خود اختصاص داد و یونسکو نیز در مسائل مربوط به معماری اسلامی در جهان، از نظریات او بهره‌مند گردید. دکتر شهرستانی ضمن تأسیس "دانشگاه بین‌المللی علوم اسلامی در لندن"، فصلنامه علمی و وزین "الجامعه الاسلامیه" را - به زبان عربی و انگلیسی

منی و عرفات سامان داد و بزرگترین مخزن آهنی را در منی بنیان نهاد و کارخانه سیمان را در آبیگ ایران راه‌اندازی کرد و توسعه حرم امامان را در کاظمین با برداشتن ستون‌هایی که گنبد را نگهداری می‌کردند و سپس به اجرای طرح ایجاد صحن جدید امامان در کاظمین و ایجاد یک صحن جدید زیرزمینی در کربلا و مسقف نمودن صحن فعلی حرم امام حسین علیه‌السلام اقدام نمود و هم‌اکنون به رغم کهولت سن (بالتر از هشتاد سال) با جدیت تمام در اجرای طرح بازسازی بارگاه امامان در سامرا - پس از تخریب کامل آن به دست وهابی‌ها - می‌کوشد.

در سطح بین‌المللی نیز دکتر شهرستانی ساخت پل‌های فلزی متحرک (SPAN) را در بعضی از کشورها اجرایی نمود و بزرگترین کارخانه شکر را آماده بهره‌برداری ساخت و به‌خاطر همین فعالیت‌های

ریاست جلسه را آیت‌الله علامه سید محمد بحر العلوم به عهده گرفت و اساتید محترم به ایراد سخنرانی و عرضه مقالات خود پرداختند. از جمهوری اسلامی ایران، اساتید محترم آقایان: دکتر مهدی محقق، سید محمد رضا جلالی، سید هادی خسروشاهی، رسول جعفریان، احمد مسجدجامعی، رضا مختاری و شیخ محمدحسون شرکت داشتند و هر کدام درباره یکی از مسائل مرتبط به آثار علمی و عملکرد فکری - فرهنگی علامه سید محمدعلی هبه‌الدین شهرستانی سخنرانی کردند.

موضوعات مباحث مطرح شده توسط اساتید ایرانی عبارت بود از: تأثیر مکتب علمی کاظمین بر ایران در زمان علامه شهرستانی (رسول جعفریان)، تعدد فرهنگی در دیدگاه هبه‌الدین شهرستانی (احمد مسجدجامعی) علامه شهرستانی و مسئله گیتاشناسی در کتاب اسلام و هیئت (سید هادی خسروشاهی)، و نقش اجازات در علم حدیث (سید محمد رضا جلالی) از ابوریحان بیرونی تا هبه‌الدین شهرستانی (دکتر

آشنائی با دکتر شهرستانی بانی کنفرانس بزرگداشت علامه شهرستانی

در مقدمه اشاره به این نکته ضروری است که بانی اصلی برگزاری این کنفرانس علمی در عراق آقای دکتر مهندس سید محمدعلی شهرستانی بود که ۸۲ سال قبل - سال ۱۹۳۲ میلادی - در کربلا به دنیا آمد و ضمن تحصیل علوم اسلامی در حوزه‌ها، تا سطح دروس خارج، به دریافت درجه دکترای مهندسی از معروف‌ترین دانشگاه‌های انگلستان نایل آمد... و بعدها به موازات خدمات علمی - فرهنگی در اجرای برنامه‌های مهندسی - فنی در کشورهای مختلف، از جمله ایران، عراق، مالزی و عربستان به فعالیت پرداخت و علاوه بر توسعه حرم مطهر امام رضا علیه‌السلام در مشهد، و برداشتن دیواری ضخیم از داخل حرم بدون آنکه آسیبی به گنبد برسد که مورد تعجب و تحسین کارشناسان بین‌المللی قرار گرفت، جاده‌های مواصلاتی و چادرهای حجاج را در

گزارشی از کنفرانس

در تاریخ ۱۱ و ۱۲ فروردین ماه، در دانشگاه بزرگ کوفه با همکاری دانشگاه بین‌المللی علوم اسلامی لندن، همایش بزرگداشتی تحت عنوان "السید هبه‌الدین الحسینی الشهرستانی، مسیره اجتهاد و سیره جهاد" برگزار نمود که جمعاً ۴۲ نفر از شخصیت‌های فرهیخته و برجسته علمی عراق، ایران، لبنان و انگلستان و... در آن شرکت داشتند.

غیر از جلسه نخستین و افتتاحیه که در سالن عمومی "شهید سید محمدباقر حکیم" در دانشگاه کوفه، و با حضور اساتید و فضلا و جمع کثیری از دانشجویان دانشگاه و طلاب حوزه علمیه نجف و نمایندگان بعضی از مراجع عظام برپا شد، بقیه جلسات در سالن‌های دیگر دانشکده ادبیات دانشگاه کوفه برگزار گردید. جلسه نخستین پس از قرائت آیاتی از قرآن مجید، با سخنرانی استاد دکتر عبدالرزاق عبدالجلیل عیسی (رئیس دانشگاه کوفه) و دکتر سید محمدعلی شهرستانی (رئیس دانشگاه بین‌المللی علوم اسلامی لندن) و نیکداشتی از استاد دکتر مهدی محقق (از تهران) آغاز شد و سپس

متن سخنرانی استاد سید هادی خسروشاهی

ترجمه‌های متعدد آن و همچنین اشاره به آخرین اکتشافات بشری در زمینه علم الفلك یا گیتاشناسی است، بی‌مناسبت نمی‌دانم که به یکی دو بعد چندان شناخته نشده در زندگی علامه شهرستانی، اشاره‌ای بکنم؛ یکی از این دو بعد که قابل بررسی و تحقیق است، مسئله دیدگاه "تقریبی" علامه شهرستانی است که باتوجه به ضرورت‌های زمان، از یک قرن پیش به آن پرداخته است:

در میدان تقریب بین مذاهب اسلامی

در واقع مرحوم علامه شهرستانی از پیشقراولان اندیشه تقریب بین مذاهب اسلامی بود. او علاوه بر همکاری با "دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه" قاهره و نوشتن مقالاتی در مجله "رساله الاسلام"، روابط صمیمانه و

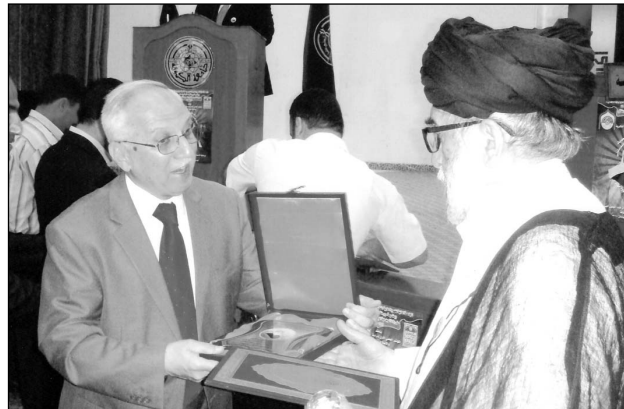
از آن جمله‌اند: دکتر محمدباقر احمد الهادلی مؤلف کتاب "هبة‌الدین الشهرستانی آثاره الفکریه و مواقفه السیاسیه" و دکتر اسماعیل طه الجابری صاحب کتاب "هبة‌الدین الشهرستانی و منهجه فی الاصلاح والتجدید و کتابه التاریخ" و استاد سید عبدالستار الحسینی که اخیراً کتابی تحت عنوان "السید هبه‌الدین الحسینی الشهرستانی فی حیاته و نشاطه العلمی و الاجتماعی" تألیف نموده‌اند که به همت مؤسسه "تراث الشیعه" در قم منتشر شده است.

من در این فرصت کوتاه قصد ورود به شرح همه ابعاد و مسائل زندگی علامه شهرستانی در زمینه‌های علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و غیره را ندارم؛ ولی قبل از پرداختن به موضوع اصلی که معرفی کتاب "الهیئه و الاسلام" و

علامه بزرگوار آیت الله سید هبه‌الدین حسینی شهرستانی جمع شده‌ایم و همه می‌دانیم که آیت‌الله شهرستانی یکی از بزرگان علمای معاصر و از ستارگان درخشان فرهنگی در جهان اسلام است.

درباره زندگی و چگونگی فعالیت‌های علمی، فرهنگی، سیاسی

و اجتماعی و آثار و تألیفات علمی وی، مقاله‌ها، رساله‌ها و کتاب‌هایی از سوی عده‌ای از فضلا و پژوهشگران نوشته شده و منتشر گشته است که

بسم الله الرحمن الرحيم

حضر محترم علما و اساتید معظم!

ما امروز به مناسبت بزرگداشت یاد و خاطره

پیشگفتار

دوستانه‌ای با بسیاری از علمای اهل سنت در بلاد عربی داشت و مکاتباتشان با آنها، نشان‌دهنده روشن بینی و دوراندیشی علامه شهرستانی در ضرورت همکاری و تعاون بین علمای اسلامی است.

بخشی از مکاتبات علامه شهرستانی با شخصیت‌های برجسته و علمای مذاهب و اندیشمندان و مستشرقان و دگرائیشان در کتاب "هبة‌الدین شهرستانی منهجه فی‌الاصلاح والتجديد و کتابه التاريخ" چاپ بغداد، دارالشئون الثقافیه به سال ۱۴۲۹ هجری، نقل شده که در بخش اسناد کتابخانه عمومی علامه شهرستانی در صحن کاظمین - مکتبه‌الجوادین العامه - نگهداری می‌شود و همچنین متن نامه‌های شخصیت‌هایی چون شیخ طنطاوی جوهر (از الازهر) و شیخ محمد مصطفی المراغی (مفسر معروف و امام جماعت مسجد بزرگ الازهر) و استاد امام یحیی (رهبر زیدیه در یمن) ناجی السویدی، زکی صفوت، عباس محمود العقاد (از مصر) محمد شکری الالوسی از علمای معروف عراق و دعوت وی برای دیدار رفع سوء تفاهم‌ها: با شیخ محمدرشید رضا (صاحب تفسیرالمنار) و دیگران... در همان مرکز موجود است که امید می‌رود پس از تشکیل نخستین کنفرانس علمی بزرگداشت علامه شهرستانی، همراه مجموعه کامل آثار ایشان، چاپ و در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد.

روش اصولی علامه شهرستانی در راستای اهداف تقریب بین مذاهب اسلامی، علاوه بر نوشتن و نشر مقالاتی در مجله "رسالة الاسلام" چاپ قاهره و نشریات اسلامی دیگر، در بلاد عربی و ایران، تألیف و نشر کتاب‌ها و رساله‌هایی بود که در ریشه‌زدایی از مبانی فکری فتنه‌ها و ایجاد اختلاف‌ها در بین علما و یا پیروان مذاهب اسلامی نقش اساسی داشته است و در واقع محتوای معتدل این آثار عوامل و انگیزه‌های اختلاف بین شیعه و اهل سنت را از میان برمی‌داشت؛ و مراجعه به فهرست رساله‌ها و مقالات منتشرشده علامه شهرستانی، در این زمینه به‌خوبی نشان می‌دهد که او در راستای برقراری روابط حسنه استوار با برادران اهل سنت، از طریق رفع شبهات و دفع اتهامات، کوشا و پویا بوده است.

به عنوان نمونه می‌توان اشاره کرد که علامه شهرستانی با توجه به مسائل خلافی مانند بحث خلافت و مسئله حلول و اتحاد و موضوع تحریف قرآن، و مسئله نماز جمعه و یا نقل جنائز و غلو در مورد اهل بیت علیهم‌السلام و یا شبیه‌سازی در مراسم عزاداری‌های حسینی و امثال این‌ها، مقالات و رساله‌های زیر را یک قرن پیش تألیف و منتشر ساخته است: توحید اهل التوحید، تنزیه‌التنزیل او تنزیه‌المصحف الشریف من‌النقص والنسخ والتحریف، الخلاف فی‌الخلافه، وجوب صلوه الجمعة، خیر جواب فی‌الرد علی فصل الخطاب، فتح‌الباری فی جواز تقبیل الایدی والاعتاب، الغالیه فی رد المغالیه، شبهات وحلول، تحریم نقل الجنائز، اجتهاد الصحابه حول المتعه، التنبه فی تحریم التشبه و... علاوه بر اینها، در میان مجموعه ۳۵۰ اثر و رساله‌ای که از علامه شهرستانی باقی مانده است، شاید دهها اثر دیگر، در مورد شبهات و رفع اشکالات و توضیح نظریات شیعه است که این اقدام، در واقع راهگشای علمی و منطقی در مسیر تقریب بین مذاهب اسلامی است.

به نوشته دکتر اسماعیل طه الجابری، علامه شهرستانی در همین راستا در یکی از مجلدات مجموعه سیزده‌گانه الدلائل والمساءل، بحثی را تحت عنوان فضل الشیخین مطرح ساخته و در

▲ فتاوی دفاع و جهاد

آن به بررسی مقام و موقعیت دو خلیفه نخست در تاریخ اسلام پرداخته و نقش آنها را در پیشرفت سریع اسلام و تأسیس دولت عربی - اسلامی، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) روشن ساخته و به زندگی ساده آنان اشاره نموده و چگونگی همکاری مشورتی امام علی علیه‌السلام را در این دوران تبیین نموده است. (رجوع کنید به کتاب: "هبة‌الدین شهرستانی، منهجه فی‌الاصلاح و التجديد و کتابه‌التاریخ" تألیف دکتر اسماعیل طه الجابری، چاپ وزاره الثقافه بغداد، ۲۰۰۸م، ص ۲۲۵).

دومین بعد کمتر شناخته شده زندگی علامه شهرستانی شرکت او در جهاد مقدس بر ضد اشغالگران خارجی، همزمان با نهضت و قیام علماء عراق است که به انقلاب بیستم* (ثوره العشرين) معروف است.

در میدان جهاد

علامه شهرستانی در سال‌های ۱۹۱۴ و ۱۹۱۵ م در قیام علما و مردم عراق علیه نیروهای اشغالگر انگلیسی یکی از رهبران اصلی جهاد و در نبرد آل‌شعبیه بود و فرماندهی نیروهای مسلح مردمی، علیه اشغالگران را به‌عهده داشت. بیانیه‌ها، اعلامیه‌ها و فتوای‌های علامه شهرستانی در دعوت عموم مردم به ادامه جهاد برای بیرون راندن همه نیروهای دشمن، نقش بسیار تأثیرگذاری داشته و ارتباط و همکاری او با عشائر عراقی - اعم از سنی و شیعه - برای نبرد مشترک علیه دشمن مشترک، در اسناد باقی مانده از آن دوران نشان‌دهنده اهمیت و ارزش موضع جهادگراانه علامه شهرستانی است.

ترجمه خلاصه یکی از فتاوی جهادهی ایشان برای دفاع از بصره که در آن به احکام شرعی دفاع نیز اشاره شده و با عنوان: "سیوف‌الدین و شیوخ‌العشائر والابطال‌المحترمین حفظ‌الله‌بکم

ویژه بر گزاری کنفرانس علامه شهرستانی

ثغورالمسلمین* منتشر گشته، چنین است: بِسْمِ الله الرحمن الرحیم/ همه شما از گرفتاری‌هایی که برای مردم عراق و ایران، به علت غفلت‌ها در قبال دفاع از هجوم کفار بر سرزمین‌های ما وارد شده، آگاه هستید. در این میان وظیفه الهی شما آن است که پیر و جوان، مرد و زن برای دفاع از میهن در برابر کفار قیام کنید و به وعده‌های فریبنده و دروغ دشمن توجه ننمائید و به‌طور متحد علیه کفار جهاد کنید و اگر کسی توان جسمانی ندارد، با مال و سلاح مجاهدان را یاری دهد که همان پاداش مجاهد را عبدالله دارد.

برادران! فرصت را از دست ندهید. در این نبرد یکی از دو نیکی در انتظار ماست: پیروزی یا شهادت.

مسلمانان! مانند شیران خشمگین به پا خیزید و همه نیروهای مسلمان باید متحد شوند که دستور قرآن است و بدین وسیله، کفار را از میهن پاک خود بیرون کنید که بی‌تردید در نزد خداوند و رسول اکرم و ائمه اطهار سلام‌الله علیهم، سربلند و با افتخار خواهید بود. نجف اشرف، خادم الشرع المبین السید شهرستانی هبه‌الدین*.

علاوه بر دهها اعلامیه و نامه و پیام، در یک تلگراف به فرمانده کل نیروهای عثمانی که در عراق علیه نیروهای انگلیسی می‌جنگیدند، با امضای علمای معروف در مورد سلاحهای موجود در نجف، می‌فرستد که متن آن چنین است: بِسْمه تعالی - عالیجناب فرمانده کل، مؤید باشد.

تلگراف شما رسید. از اخبار انضباط و پیروزی سربازهای اسلامی مسرور شدیم. به نام اسلام از کوشش‌های اسلامی و همت شما تشکر می‌کنیم و از خداوند برای خود و شما پیروزی بر کفار را خواستاریم در مورد تجهیزات نجفی‌ها پرسیده بودید در حضور فرماندار، موضوع روشن است. تفصیل را از او بخواهید، به شما اطلاع خواهد داد. شیخ الشریعه، مصطفی کاشانی، کلیددار روضه حیدری، بحرالعلوم زاده محمدعلی، جواد صاحب جواهر، مهدی الخراسانی، هبة‌الدین شهرستانی، عبدالکریم الجزائری، آیت‌الله زاده الرشتی اسحاق*.

آیت‌الله علامه شهرستانی که خود شخصاً همراه مجاهدان در جنگ با اشغالگران انگلیسی شرکت داشت، طی یادداشت‌هایی اسرار نبرد شعبیه را توضیح می‌دهد که خوشبختانه این یادداشت تحت عنوان "معركة الشعبه" در سال ۱۴۲۹ق/ ۲۰۰۸م از طرف دارالضیاء در نجف اشرف به چاپ رسیده است.

در جنگ معروف ثوره‌العشرین* که به رهبری مراجع عظام نجف و

اشغالگران انگلیسی آغاز شد، علامه شهرستانی

اسامی بعضی از آن‌ها را که در سطح مرجعیت و

اجتهاد قطعی بودند، چنین ذکر کرده است: شیخ

فتح‌الله اصفهانی، شیخ محمدحسین آل کاشف

الغطاء، سیدمحمدکاظم طباطبائی، شیخ

محمدرضا شیرازی، میرزامهدی خراسانی،

سیدابوالقاسم کاشانی، شیخ محمدجواد

جواهری، سیدمحمد سعیدحبوبی، شیخ

عبدالکریم جزائری، شیخ اسحاق رشتی، شیخ

جعفر کاظمی، شیخ عبدالرزاق الحلو... البته علامه شهرستانی در کتاب "معركة الشعبه" اسرار و اسناد بسیاری در توضیح نبرد در این منطقه را نقل کرده است.

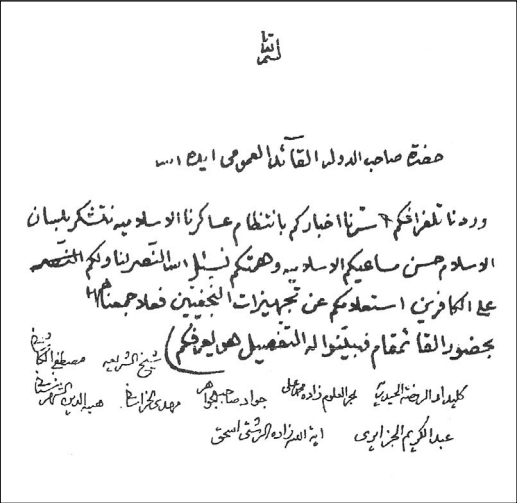
آثار فکری و علمی

در مورد بعد برجسته زندگی علامه شهرستانی که همان بعد فکری - علمی و تألیف و نشر کتاب‌ها و آثار بی‌شمار است، همان‌طور که اشاره کردم، پژوهشگران عرب معاصر تحلیل‌ها و بررسی‌ها و کتاب‌هایی نوشته‌اند و انتشار یافته است و من در اینجا فقط به نکته‌ای که مرحوم علامه آقا شیخ آقا بزرگ تهرانی در "دائرة المعارف" ارزشمند خود - "تقیاء البشر" - آورده است، اشاره می‌کنم.

علامه آقا بزرگ تهرانی می‌نویسد: "شهرستانی آثار پربهای بسیاری دارد. او درباره بسیاری از علوم اسلامی و در زمینه‌های مختلف، آثاری به نظم و نثر، از خود به‌یادگار گذاشته است..." علامه تهرانی در موسوعه پراچ دیگر خود الذریعه الی تصانیف الشیعه" به نقل از فهرستی که خود علامه شهرستانی برای وی فرستاده است، اسامی دهها کتاب و رساله و بحث علمی - تاریخی، فرهنگی را ذکر نموده است که بخشی از آن‌ها به زبان عربی منتشر شده و تعدادی از آن‌ها به زبانهای مختلف، از جمله: فارسی، انگلیسی، هندی، اردو و ترکی و غیره ترجمه و انتشار یافته است.

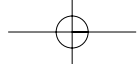
از جمله کتاب‌هایی که به زبان فارسی ترجمه گشته و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است، کتاب‌ها و رساله‌های زیر است: "معجزه‌های جاودان"، "معارف"، "نهضت حسین (ع)"، "وجوب نماز جمعه"، "ذوالقرنین و سد یاجوج و مأجوج"، "نهج‌البلاغه چیست"، "اسلام و هیئت"، و ... رساله‌های دیگر.

بعضی از کتاب‌های فوق را چند نفر ترجمه و منتشر ساخته‌اند؛ مثلاً کتاب‌المعارف را نخست مرحوم مهدی حاج سراج انصاری از شاگردان برجسته علامه شهرستانی ترجمه نمود و سپس آقای غلامرضا خلیقی به برگردان آن پرداخت که در قم چاپ شد و ماهونهج‌البلاغه"

را نخست شیخ ضیاءالدین در عراق ترجمه نمود و بعدها مرحوم سید عباس اهری در قم... و همچنین کتاب الهیئه و الاسلام را چند نفر ترجمه کرده‌اند که در عراق و ایران انتشار یافته است.

اجازه می‌خواهم که نخست به اهمیت این کتاب در یک قرن پیش، اشاره کنم. علامه شیخ آقا بزرگ تهرانی در کتاب معروف الذریعه، درباره این کتاب می‌نویسد: "سید هبه‌الدین در

این کتاب خود به استخراج مبانی هیئت جدید از ظواهر قرآن و حدیث اقدام نموده و در سال ۱۳۲۷هـ- تألیف آن را به پایان رسانید و در ۱۳۲۸هـ- به چاپ رسید و به علت نیاز زمان، به سرعت مورد استقبال و توجه قرار گرفت. علامه شهرستانی در این کتاب نخست مسائل فلکی را از دیدگاه دانشمندان پیشین و سپس از نظر هیئت بطلمیوسی و سرانجام از منظر علم هیئت جدید مورد بحث قرار داده و دیدگاه اسلام را، با استفاده از کتاب و سنت - قرآن و حدیث - بیان داشته است.

در واقع می توان گفت که نام سید هب الدین شهرستانی با نام کتاب اسلام و هیئت قرین شده و هنگامی که اسم هبالدین شهرستانی را می آوریم، به طور طبیعی نام کتاب اسلام و هیئت به ذهن متبادر می کند که در آن، همانطور که علامه تهرانی اشاره نموده است در ارائه توافق علم جدید با استدلال به آیات و احادیث در مسئله گیتاشناسی و دلالت اکتشافات علمی جدید در مسئله اسرار جهان هستی و کائنات آسمانی، موفق بوده است.

این کتاب به محض انتشار، در سراسر جهان اسلام با استقبال عمیق و گسترده ای روبرو گردید و

دفتر علامه شهرستانی ده ها نامه و شعر و تقریظ درباره اهمیت این کتاب، از دانشمندان مسلمان و غیرمسلمان، شرقی و غربی، عرب و عجم، دریافت نمود. جلد اول این کتاب در سال ۱۳۲۸ هـ (یک صد و پنج سال قبل) در چاپخانه "الأداب" بغداد به طبع رسید که در روی جلد آن، شعری در ماده تاریخ چاپ کتاب از استاد "محمد السماوی" آمده است که می گوید:

ریاض فضل ظلها غمام

و هیئة یجلی بها الظلام

شید فیها هیبة الدین لما

أسسه أبأؤه الاعلام

فلیشکر الاسلام والیورخوا

«هَذَبَ الهیة و الاسلام» که مصرع آخر با محاسبه حروف ابجد، مساوی با سال تألیف کتاب، ۱۳۲۷ق است. این کتاب چندین بار و به قلم شخصیت های معروفی چون: محمدباقر میرزا خسروی - فرماندار غرب ایران - (در سال ۱۳۲۹ق)، استاد دکتر محمود شهابی (در سال ۱۳۴۰ق) و استاد اسماعیل فردوس فراهانی (در سال ۱۳۵۶ق) به فارسی ترجمه شده و بعضی از آن ترجمه ها در همان شصت - هفتاد سال پیش، چاپ و منتشر شده اند؛ اما ترجمه جدیدی که اخیراً صورت گرفته و حداقل اضافاتی به مقدار نصف مجموع مطالب چاپ اول را دارد، از روی آخرین متن عربی کتاب به عمل آمده و ده ها پاورقی مبسوط و مشروح در توضیح مطالب مؤلف محترم و با توجه به آخرین اکتشافات علمی در زمینه نجوم و آسمان شناسی، همراه عکس های جدیدی توسط ما به آن افزوده شده، که در مجموع، ترجمه و اصل کتاب به کلی متفاوت از ترجمه ها و چاپ های پیشین شده و شکل کامل تر و جدیدتری به خود گرفته است.

البته این کتاب که در زمان خود، یکی از مهمترین کتاب ها محسوب می شد - امروزه باید به عنوان عرضه بخشی از تاریخ علم هیئت از دیدگاه یک عالم بزرگوار اسلامی، به علاقه مندان

علم هیئت محسوب گردد.

مراجعه به پاورقی ها و توضیحات ما در بعضی از مسائل مطرح شده در کتاب و دقت در چگونگی و شگفت انگیز بودن این اطلاعات و داده های جدید، به خوبی روشن می سازد که در عصر ما، برای بررسی علم هیئت از دیدگاه اسلام، تألیف کتاب جدیدی، با همکاری دانشمندان علوم اسلامی و پژوهشگران دانش های گونه گون، لازم و ضروری است ... و آنچه ما در این ترجمه تقدیم می کنیم، فقط نشان دهنده گوشه ای از تاریخ قدیمی و اطلاعات پیشین مربوط به این علم، و دیدگاه های خاص یک عالم صاحب نظر، در یک

قرن پیش است و بس!

البته ترجمه جدید این کتاب و نشر آن - برای ششمین بار - هرگز به این معنا نیست که مترجم در همه مسائل مطرح شده، با مؤلف محترم همفکر است و یا همه آرا و نظریات وی را، به طور مطلق می پذیرد، بلکه هدف، تشویق طلاب حوزه های علمیه به بحث و فحص در علم نجوم و هیئت با استناد به آخرین کشفیات درباره پدیده های عظیم و عجیب آسمانی است. که متأسفانه گویا برخلاف حوزه های علمیه پیشین، در عصر ما توجه خاصی به آن مبذول نمی شود و حداقل جزء برنامه های رسمی درسی نیست.

به نظر من اگر در روایات ما آمده است که خداوند را هزار هزار عالم و هزار هزار آدم - غیر از آدم ما بوده است - باید با استناد به همین روایات، در کشف چگونگی این هزار هزار آدم و عالم کوشید. بی تردید نسل های آینده هم تحقیقات کنونی دانشمندان جهان را به مثابه گوشه ای از تاریخ علم هیئت خواهند پذیرفت، و آگاهی های آنها، بسیار فراتر از آن خواهد بود که ما اکنون می توانیم آن را تصور کنیم!

در اینجا برای پی بردن به عظمت جهان هستی، کرات آسمانی و کهکشان ها و ... یک اشاره اجمالی با داده های علمی جدید، بی تناسب نخواهد بود: علم امروز می گوید جهان هستی در نتیجه یک انفجار بزرگ پدید گشت و ماده از آن به وجود آمد؛ ولی این پرسش مطرح می شود: ماده ای که به وجود آمد و پخش گردید، آیا در زمان و مکان، هستی یافت؟ و پاسخ مثبت می دهند که در زمان و مکان پدیدار گشت! انیشتین در اینجا بعد چهارم را که زمان باشد، مطرح می کند.

دانشمندان می گویند انسان وقتی به آسمان نگاه می کند، با چشم غیر مسلح می تواند سه هزار ستاره را ببیند که به دور خورشید می چرخند و مانند خورشید و ماه قابل رؤیت هستند. پیشینیان از این کوکب ها به هراس افتادند و آنان را "خدایان" نامیدند! و به پرستش

آنها پرداختند تا اینکه پیامبران آمدند و آنان را به راه راست رهنمون شدند.

دانشمندان عمر جهان هستی را سیزده میلیارد سال می دانند که از انبوه توده های ستارگان بزرگ تشکیل شده است و صدها هزار میلیون خورشید و ماه در آن وجود دارد؛ ولی عقل این فرضیه را نمی تواند بپذیرد؛ چرا که اگر برای هر ستاره ای اسم خاصی بگذاریم، چه مقدار دقت لازم خواهد بود که نام ستارگان این کهکشان ها را بشماریم؟ دو هزار سال تمام برای شمارش نام آنان وقت لازم خواهیم داشت: و از اینجا اهمیتی که قرآن به عظمت آن ها داده روشن می شود: فلا اقسام بمواقع النجوم. و انه لقسم لو تعلمون عظیم.

فاصله بین این ستارگان بزرگ و کهکشان ها بسیار زیاد است. تندروترین موشکی که انسان تاکنون توانسته است بسازد و به فضا بفرستد، می تواند بیست کیلومتر در ثانیه حرکت کند. و با توجه به فاصله کهکشان ها با زمین، هر موشکی که بخواهیم به سوی آنها پرتاب کنیم - منهای

خورشید - صد هزار سال زمان لازم خواهیم داشت تا به مقصد برسد!

نزدیک ترین کهکشان، دارای صد هزار میلیون خورشید یعنی یک صد میلیون مجموعه شمسی است. و خورشید ما که مستقرو ثابت است، اگر حرارتش بیشتر شود، کره زمین با فاجعه ای روبه رو خواهد شد.

در کهکشان "عقرب" ستاره یا خورشیدی وجود دارد که ۲۷ میلیون بار، بزرگتر از خورشید ماست! هر نور کم سویی هم که ما در آسمان می بینیم، پرتوی از یک جهان است و دانشمندان مدعی هستند که در جهان هستی بزرگ، هزار هزار میلیون کهکشان وجود دارد پس جایگاه کره ما و انسان ها در قبال این جهان هستی چه می تواند باشد؟ (آنتم أشد خلقا أم السماء بناها). پس نباید اصولاً فکر کنیم که کره زمین، حجم قابل اعتنایی در برابر کرات، ستاره ها، خورشیدها و کهکشان ها دارد!

نور با سرعت ۳۰۰ هزار کیلومتر در ثانیه در حرکت است، یعنی نور هفت بار و نیم در هر ثانیه به دور کره زمین می چرخد! یعنی نوری که امروز ما در آسمان رؤیت می کنیم، در واقع قبل از یک میلیون سال نوری، از آن ستاره یا خورشید ساطع شده تا به ما رسیده است!

خود ماه نوری ندارد و سرد است و به دور کره زمین می چرخد و کره زمین، دنباله رو خورشید است. ستارگان دیگر، هر کدام قمرهای ویژه خود را دارند؛ ولی کره زمین فقط یک قمر (ماه) دارد که در هر ۲۹ روز و نیم در ماه، به دور آن گردش می کند! کره زمین پنجاه برابر بزرگتر از ماه است و خورشید یک میلیون بار از زمین بزرگتر است...

این اشاره ای به اکتشافات و نتیجه بررسی های دانشمندان علوم نجوم و هیئت و آسمان است که با استفاده از محاسبات دقیق علمی و پس از مراجعه به نتایج به دست آمده از عسکرداری ها و اکتشافات عجیب دستگاه هایی چون "هابل" و یا ماهواره های فضایی و موشک های فضاپیما و هزاران وسیله

علمی دیگر، به این نتایج رسیده اند.

این نتایج، بی تردید همه دانستنی ها درباره جهان هستی بزرگ نیست... پس آنچه در گذشته به آنها اشاره شد و در لسان قرآن و احادیث آمده در واقع، برای تقریب ذهن افراد و متناسب با درک و فهم انسان عصر نزول قرآن و صدور روایات می باشد و فقط به عنوان اشاره به عظمت خلقت و هستی است، و گر نه میدان و بستر گسترده تر برای ارزیابی و یافت و درک حقایق فزون تر، همواره باز بوده است. همان طور که نظریات امروزه دانشمندان، در واقع اشاره به گوشه هایی از دانسته های آنان درباره جهان بزرگ هستی و پیدایش خلقت و انسان و آسمان ها و کهکشان ها است؛ لله ملک السماوات و الارض و الله علی کل شی قدیر ان فی خلق السماوات و الارض و اختلاف الليل و النهار لآیات لأولی الالباب.

با توجه به این نکته ها، فضلا و علمای ما در حوزه های علمیه باید با مراجعه تحقیقی دقیق تر و علمی تر به آیات و روایات درباره کرات آسمانی و کهکشان ها و ستاره ها و کره زمین و ألف الف عالم و الف الف آدم به نتایج درخشان تری در مورد پیشگویی ها و تبیان های آیات و احادیث برسند و این نکته را فراموش نکنند که آنچه در زبان علوم نجوم و هیئت با استناد به آیات و روایات، مطرح شده همگی برای تقریب ذهن انسان ها و متناسب با عصر و زمان بوده است نه همه و ابعیت ها... یک بار دیگر باید گفت: فلا اقسام بمواقع النجوم. و انه لقسم لو تعلمون عظیم!

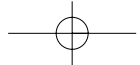
پی نوشت:

۱. آخرین کشف علمی در زمینه گیتاشناسی چنین است: ستاره شناسان انگلیسی با کمک تلسکوپ آپکس کهکشان جدیدی را کشف کرده اند که قادر است در هر سال ۲۵۰ خورشید تولید کند. به گزارش خبرگزاری مهر، محققان دانشگاه دورهام انگلیس با کمک تلسکوپ آپکس واقع در کوه های آند و ارتفاع ۵۰۰۰ متری از سطح دریا موفق شدند این کهکشان جدید را که SMM J ۲۱۳۵ -- ۱۰۰۲ نام دارد کشف کنند.

این کهکشان آنچنان دور است که وقایعی که اکنون در آن مشاهده می شوند ۱۰ میلیارد سال قبل رخ داده اند. به این دلیل این ستاره شناسان موفق شده اند برای اولین بار اندازه گیری مستقیمی از ابعاد و نور مناطق تشکیل ستارگان در جهان نخستین (فقط حدود ۴ میلیارد سال پس از بیگ بنگ) به دست آورند. این دانشمندان در این خصوص اظهار داشتند: ما دریافته ایم که SMM J ۲۱۳۵ -- ۱۰۰۲ در حال تولید ستارگان با یک ریتم برابر با حدود ۲۵۰ خورشید در هر سال است!

بر اساس گزارش نیچر، این کهکشان جدید به دلیل جرم بسیار زیادی که دارد حتی از فاصله ۱۰ میلیارد سال نوری نیز بسیار درخشان دیده می شود. بزرگنمایی ۳۲ برابر تلسکوپ آپکس، جزئیات بی سابقه ای را از ابعاد و جرم این کهکشان ارائه کرده است.

نتایج این رصد ها حاکی از آن است که این کارخانه های ستاره سازی از نظر ابعاد بسیار شبیه به ابرهای تشکیل دهنده ستارگان در کهکشان راه شیری هستند، اما ۱۰۰ برابر درخشان تر از ابرهای حاضر در کهکشان راه شیری به نظر می رسند. این کشف نشان می دهد که تشکیل ستارگان در اولین قاره های زندگی کهکشان ها فرآیندی بسیار نیرومند بوده است. (اطلاعات ضمیمه، ص ۷ مورخ ۸۹/۷/۱۵).

تأثیر مکتب کاظمین در ایران

سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان در کنفرانس سید هبت الدین شهرستانی

اشاره: عصر روز نهم فروردین ۱۳۸۹ قرار پرواز به نجف بود. هدف شرکت در کنفرانس مرحوم سید هبت الدین شهرستانی از علمای برجسته عراق در دوره پادشاهی بود که آثار فراوانی از وی برجای مانده و از مصلحان عصر اخیر شیعه در عراق است. همراهان که در فرودگاه زیارت کردیم، آقایان سیدهادی خسروشاهی، مهدی محقق، سید محمدرضا جلالی، شیخ حسون تبریزیان و شیخ رضا مختاری بودند.

دوستانی که در اینجا حاضرند، هر کدام به نوعی در باره مرحوم شهرستانی کار کرده‌اند. کتاب "سید هبت الدین" را که عبدالستار الحسنی نوشت، بیشتر به تشویق و همراهی آقای جلالی بود. آقای مختاری این کتاب را در موسسه تراث الشیعه چاپ کرد. آقای سیدهادی خسروشاهی هم از قدیم علاقه‌مند به کارهای مرحوم شهرستانی بوده و کتاب "اسلام و هیئت" را بازترجمه و منتشر کرده که اخیراً هم "بوستان کتاب" دوباره آن را چاپ کرده است. بنده هم در کتاب جریانها و سازمانهای مذهبی چند صفحه‌ای در باره ایشان نوشته‌ام و به مناسبت در کتابی که در باره حاج سراج انصاری نوشتم، در باره ایشان شرحی داده‌ام. طی روزهای اخیر، مقاله کوتاهی در باره تأثیر مرحوم شهرستانی در ایران نوشتم که در پایان همین گزارش درج خواهم کرد. در هواپیما با دکتر مهدی محقق کنار یکدیگر بودیم و ایشان طبق معمول داستانهای متوالی و فراوانی از موضوعات متنوع نقل کردند که جالب بود.

بالاخره هواپیما پرواز کرد، بعد از یک ساعت و نیم وارد فرودگاه نجف اشرف شدیم. پای هواپیما افرادی بودند که کاملاً سر را پوشیده بودند. یکی از دوستان گفت اینها همکاران نزدیک امریکایی‌ها هستند و برای اینکه شناخته نشوند، این طور با کلاهی مخصوص تمامی سر تا گردن را پوشیده‌اند. بعداً دوستی گفت که اینها از یک شرکت امنیتی از جنوب افریقا هستند که قرارداد برای حفظ امنیت فرودگاه دارند اما اینکه چرا پوشش این جوری داشتند، متوجه نشدم.

شرکت در همایش

سپس ماشین حامل ما به محل قدیم دانشگاه یا به عبارتی فعلی رفته و در سالن آمفی تئاتر آن برای شروع مراسم حضور یافتیم. این سالن یک بار در زمان انتفاضه (۱۹۹۱) و بار دیگر در زمان اشغال امریکایی‌ها در آتش سوخته و دوباره بازسازی شده است. ابتدا قرآن خوانده شد. سپس رئیس دانشگاه و بعد از آن آقای مهندس شهرستانی سخنانی ایراد کردند. سخنان وی احساسی بود و برخی از خاطرات خود را از سید هبت الدین بیان کرد. پس از آن آقای رحیمی از طرف میهمانان عراقی و آقای مهدی محقق از طرف میهمانان ایرانی مطالبی بیان کرد. پس از آن، جلسه رسمیت یافت. پیش از شروع برنامه اصلی، هدیه‌ای به برخی از میهمانان و از جمله تقریباً همه ایرانی‌های آمده از ایران دادند که یادبودی از این مؤتمر در یک جعبه زیبا بود.

می‌آمد. طبیعی است که یکی از عوامل، امکاناتی است که در بغداد وجود داشت.

سید هبت الدین در کربلا و نجف تحصیل کرد و در زمره شاگردان آخوند خراسانی و نزدیک به وی بود. مکتب آخوند، برخلاف مکتب مرحوم آیت الله سید محمد کاظم یزدی، مکتبی مدافع قانون اساسی و حرکت مشروطه خواهی در ایران به حساب می‌آمد و افرادی که متعلق به مکتب مزبور بودند،

به طور معمول از حرکت‌های اصلاحی حمایت می‌کردند. فعالیت‌های سیاسی وی در انقلاب عشرین عراق، وی را با دیدگاه‌های سیاسی و دنیای جدید و الزامات آن بیشتر آشنا کرده و همراهی اش با شمار زیادی از علمای وقت عراق، او را در سیاست نیز آبداده کرده بود.

اما به لحاظ فکری، او در ۲۷ سالگی نخستین شماره نشریه العلم را در سال ۱۳۲۸ق انتشار داد؛ زمانی که همچنان جنبش مشروطه خواهی با اختلاف نظرهای ویژه خود، در ایران فعال بود. همان زمان کتاب مهم "الاسلام و الهیة" را منتشر کرد که آن نیز گامی مهم در ترویج نگره‌های جدید در حوزه اصلاح طلبی دینی به شمار می‌آمد.

فعالیت‌های مرحوم شهرستانی بین نجف و کاظمین و بیشتر در کاظمین بود. وی به سال ۱۳۶۰ق اقدام به تأسیس کتابخانه عمومی جوادین - علیهما السلام - در کاظمین کرد و در کنار آن به تربیت شماری از طلاب پرداخت که علاقه‌مند به کارهای تبلیغی نو و استفاده از ابزارهای فرهنگی جدید مانند مطبوعات بودند.

شهرستانی خود در ایران شناخته شده بود و به سال ۱۳۲۳ش/۱۳۶۳ق حاج سراج انصاری که از شاگردانش در ایران بود، شرح حال مفصلی از وی نوشت که در آیین اسلام انتشار یافت. وی مورد ستایش بسیاری از نخبگان ایرانی در آن روزگار بود که از آن جمله می‌توان به کلماتی که عطاء الله شهاب‌پور در باره وی در مقدمه کتابی از شهرستانی با عنوان راهنمای یهود و نصارا یا بیبلیا نوشت، اشاره کرد. به طور کلی تأثیر

مرحوم شهرستانی در ایران از سه طریق بود:

الف: رفت و آمد به ایران از جمله در سالهای ۱۳۶۳، ۱۳۶۵ و ۱۳۷۳ق. در این سفرها، به جز دیدار با مقامات ایرانی، با توده‌های مردم و نیز عالمان دیدار داشت و از این طریق، روی آنان تأثیر می‌گذاشت. در این باره باید مطلبی مستقل نوشت. در سفر سال ۱۳۷۳ق بود که در مسجد جامع اصفهان نماز عید قربان را اقامه کرد و گزارش و تصاویر آن در نشریه "آیین اسلام" (سال ۸، ش ۳۷) آمده است. در این دهه، مروج شهرستانی و اندیشه‌های وی در ایران، نشریه آیین اسلام بود که می‌توان اخبار مربوط به ایشان را طی سالهای ۱۳۲۸ - ۱۳۲۳ش را ملاحظه کرد.

ب: ترجمه آثارش به فارسی:

یکی از نخستین آثار او که به فارسی درآمد، ترجمه‌ای از کتاب "النهضة الحسینیة" بود که در سال ۱۳۱۱ش/۱۳۵۰ق با عنوان "قیام مقدس" یا "انقلاب همایون" در تهران منتشر شد. کتاب "تنزیه التنزیل" اثر دیگری از وی بود که با عنوان "تنزیه

تنزیل" در دفاع از قرآن و رد مسأله تحریف به فارسی درآمد و به سال ۱۳۷۰ق منتشر شد. متن فارسی کتاب الهیة والاسلام نیز به صورت بخش بخش در نشریه‌ای در اراک منتشر شد و پس از آن به همت حاج سراج انصاری، متن کامل با مقدمه‌ای در شرح حال شهرستانی در سال ۱۳۱۶ش در نجف منتشر شد و بعدها در ایران انتشار یافت. کتاب "المعارف العالیة" شهرستانی نیز توسط حاج سراج ترجمه و در نشریه مسلمین به چاپ رسید. رساله وی درباره نماز جمعه نیز توسط ابوالقاسم سبحان ترجمه و منتشر شد.

ج: تربیت برخی از شاگردان: حضور چند طلبه ایرانی در جمع شاگردان و همراهان سید هبت الدین شهرستانی، سبب شد تا این طلاب تجربه‌های موجود در کاظمین را به ایران منتقل کرده، قدم‌های تازه‌ای هم در شکل و هم محتوای تبلیغات اسلامی و حوزه دفاع از دین با ابزارهای مدرن بردارند. در اینجا، به اجمال، به معرفی سه نمونه از شاگردان سید هبت الدین شهرستانی که در ایران فعال بودند، می‌پردازیم:

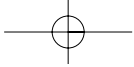
۱- حاج سراج انصاری:

یکی از شخصیت‌های برجسته ایرانی که تحت تأثیر روش و منش مرحوم شهرستانی قرار گرفت، مرحوم حاج سراج الدین انصاری (۱۳۴۰ - ۱۲۷۵ش) بود. وی از سال ۱۳۲۲ - ۱۳۱۵ش (۱۳۶۲ - ۱۳۵۴ق) در کاظمین اقامت داشت و با مرحوم سید هبت الدین شهرستانی همکاری می‌کرد و از تجربه‌های او بهره می‌برد.

حاج سراج در سال ۱۳۱۶ش/۱۳۵۶ق نخستین بار ترجمه فارسی کتاب الهیة والاسلام را که به صورت بخش بخش در ایران ترجمه و در نشریه‌ای منتشر شده بود، به طور کامل در نجف به چاپ رساند. او پس از بازگشت به ایران، چندین نشریه به راه انداخت و بیشترین همکاری را با یکی از بهترین نشریات دینی ایرانی طی سالهای ۱۳۲۸ - ۱۳۲۲ با نام آیین اسلام داشت. تردیدی نیست که وی را باید متأثر از مکتب کاظمین و شخص شهرستانی دانست. اندیشه‌های نوگرایانه او در عین تدین به اسلام و مکتب تشیع، می‌بایست در همین مکتب کاظمین و زیر نظر چهره شاخص آن سید هبت الدین شکل گرفته باشد.

حاج سراج انصاری در جایی در کتاب "شیعه چه می‌گوید؟" (ص ۵۴) از سید هبت الدین شهرستانی به عنوان "استاد بزرگوارم" یاد کرده است. وی مفصل‌ترین شرح حال را برای شهرستانی در آیین اسلام سال ۱۳۲۳ نوشت. بخشی از آن همان شرح حالی بود که وی در مقدمه ترجمه فارسی کتاب اسلام و هیأت منتشر کرده بود. جالب است بدانیم که احمد کسروی در شکوائیه علیه حاج سراج در ایران، او را نوکر سید هبت الدین شهرستانی نامید! (شیعه چه می‌گوید، ص ۱۵۵)

حاج سراج هر کجا و به مناسبت، از اندیشه‌های شهرستانی استفاده کرده و آنها را ترویج می‌کرد. از جمله در همین نشریه آیین اسلام، در باره اصل دوم متمم قانون اساسی و لزوم اجرای آن دایر بر لزوم نظارت پنج تن از مجتهدین بر مصوبات مجلس شورای ملی، به استفسار نظر آیات و مراجع پرداخته و ضمن آنکه از آیات مرحوم شیخ محمد حسین کاشف الغطاء، میلانی، فیض قمی، و نیز سید هبت الدین

فعالیت داشت، اندیشه‌هایی را از خود بروز داد که پیش از آن در کاظمین تجربه کرده بود. کتابی که از وی در نجف به سال ۱۳۱۶ / ۱۳۵۶ در دو مجلد با عنوان آالدین فی طور الاجتماع انتشار یافت، نشان از افکار نوگرایانه او دارد. وی بعدها در ایران نیز از همکاران مستمر نشریه آیین اسلام و حاج سراج انصاری بود که علی القاعده این نیز به آشنایی آن دو در عتبات برمی گشت.

۳- شیخ مصطفی رهنما:

شیخ مصطفی رهنما از دیگر شخصیت های روحانی - مطبوعاتی ایرانی است که در نجف تحصیل می کرد و به کاظمین می رفت. وی از همانجا مقالاتی برای نشریه آیین اسلام در ایران می فرستاد. وی در خاطراتش با اشاره به مرحوم شهرستانی می نویسد: من با ایشان مانوس بودم و هر وقت نزد وی می رفتم، از من استقبال می کرد. (خاطرات شیخ مصطفی رهنما، ص ۲۷). وی از سال ۱۳۲۶ش/ ۱۳۶۶ ق به ایران برگشت، بیش از همه در زمینه مسائل جهان اسلام به ویژه فلسطین مشغول به فعالیت های فرهنگی و سیاسی شد.

برگرفته از:

سایت کتابخانه تخصصی تاریخ (باتلخیص)

شهرستانی بود. مقاله "منهاج الاصلاح الروحانی" سیدهبث الدین هم توسط حاج سراج ترجمه و در مجله آیین اسلام (سال ۲، ش ۲۹ و ۳۰) منتشر شد. این مقاله، طرحی اساسی و مهم برای اصلاح نظام روحانیت به ویژه کمک به تقویت ساختار تبلیغی آن بود.

۲- شیخ محمدباقر کمره ای:

یک نمونه دیگر مرحوم شیخ محمدباقر کمره ای (۱۲۸۴ش/ ۱۳۲۳ق ۱۳۷۴-ش) است که وی نیز سالها در عتبات و به ویژه کاظمین به سر برده و متأثر از مکتب سیدهبث الدین بود. وی از شاگردان حاج شیخ عبدالکریم حائری بود که پس از چندی به اصفهان رفت و سپس در سال ۱۳۰۸ش/ ۱۳۴۸-۱۳۴۷ ق عازم عتبات شد. وی در نجف تحصیل می کرد؛ اما از آن روی که برخی از کارهایش را در کاظمین به انجام رسانده، دست کم مدتی را در این شهر بوده است. وی در همین شهر مجلد اول کتاب آلام الحسین از علایلی را به فارسی ترجمه کرد که در سال ۱۳۱۹ش/ ۱۳۵۹ق در ایران منتشر شد. کمره ای که بعد از بازگشت به ایران، در فضای باز مطبوعاتی پس از شهریور بیست

جهاتی مکلف به عمل به آن می داند... و قانون هم آن است که با روحیه اکثر اهالی وفق دهد. به علاوه اهالی ایران هم چون مجلس مشروطه را مشروعه تلقی کرده، در پرداخت مالیات بیش از پیش ساعی، بلکه خود را عهده دار شرعی و عرفی خواهند دانست، قطعی است در همچو صورتی برای دولت هم تفاوت کلی در عایدات و سهولت در وصولات رخ خواهد دارد و برای مردم هم بی انتفاع نخواهد بود؛ لذا موضوع کاملاً به مصلحت شرع و مملکت است و در صورتی که تحت نظر اولیای شرع و دولت اقدام به اصل موضوع و انتخاب مجتهدین جامع الشرایط که عارف به مصالح ملت و مقتضیات زمان باشد بشود، هیچ گونه ضرری بر آن متصور نیست ان شاءالله تعالی. هبت الدین الحسینی." جشن مبعث سال ۲۳ که گزارش آن در آیین اسلام (سال اول ش ۱۹، ص ۳) آمده و از طرف جمعیت های متحده اسلامی برگزار شد، با عنوان ریاست عالیّه مرحوم سیدهبث الدین شهرستانی برگزار گردید که علی القاعده پشت صحنه آن همین حاج سراج انصاری بود. جالب است که در این مجلس شیخ محمدباقر کمره ای نیز سخنرانی کرد که او نیز متأثر از مرحوم

شهرستانی پرسیده که آنان بر لزوم اجرای آن نظر داده اند (آیین اسلام، سال ۴، ش ۶، ص ۴). متن این پاسخ را برای آشنایی با آرای مرحوم شهرستانی نقل می کنم.

علامه شهرستانی در پاسخ پرسش نوشتند: سؤال کتبی که از نظر داعی راجع به اصل دوم متمم قانون اساسی دولت مشروطه ایران نموده اید، در جواب آن عرضه می دارد: پوشیده نیست که وضع این ماده قانون، اساساً با سعی و اهتمام جمعی از فحول علمای اعلام و حجج اسلام و علاقه مندان به دیانت و مملکت بوده و بدیهی است با جلب موافقت دولت وقت، راه ضرر آن از هر جهت مسدود و منافعی هم برای تشدید مبانی شرعیه و تحکیم اساس دولت اسلامی تصور می شود؛ چه، اینکه در مملکت اسلامی مثل مملکت ایران که در قانون اساسی آن تصریح شده قوانینی که مخالفت با شرع اسلام داشته باشد قابل اجرا نیست، بدیهی است که تمیز در این امر مهم، وجود خبره و اهل فن را لازم دارد و آن هم غیر از مجتهدین نخواهد بود؛ خصوصاً اهالی ایران که دارای مذهب مقدس جعفری هستند، قوانین مصوبه ای که از نظر علما گذشته باشد، به دیده احترام نگریسته و خود را از

در دیدار با رسول جعفریان عنوان شد:

آیت الله سیستانی، کتاب

"علی نامه" مرا زنده کرد

حضرت آیت الله سیستانی از مراجع تقلید شیعیان، ضمن اظهار شگفتی از نوشته شدن کتاب 'علی نامه' پنجاه سال پس از سرایش شاهنامه، گفت: کتاب علی نامه مرا زنده کرد.

حجت الاسلام رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی، در بیان خاطره خود از دیدار با آیت الله العظمی سیستانی به بیانات ایشان درباره کتاب علی نامه پرداخت و اظهار رضایت زیاد این مرجع بزرگ تقلید را از چاپ این نسخه نفیس که نخستین تجربه شعر حماسی شیعی است بیان کرد.

وی می نویسد: آیت الله سیستانی از چاپ 'علی نامه' ستایش کردند و فرمودند من کتاب زیاد می خوانم اما این کتاب را کنار دستم گذاشته‌ام. این کتاب مرا زنده کرد. از مقدمه آن تعریف کردند و فرمودند که من با پدر آقای شفیعی کدکنی آشنایی داشتم.

وی ادامه می دهد: سپس برخی از نکات مقدمه را بیان کرده و از این که احتمال داده شده که اشعاری بعداً اضافه شده از محققان آشنا به این متون خواستند که روی متن کار کنند که کدام یک اصل و کدام یک الحاقی است. تأکید ایشان این بود که یک همچنین کتابی بعد از پنجاه سال از تألیف شاهنامه بسیار اعجاب دارد. 'علی نامه' اثری است که به سبک شاهنامه فردوسی به نظم در آمده و مربوط به اواخر قرن پنجم هجری است.

این کتاب درباره دلآوری های حضرت علی (ع) در جنگ های صدر اسلام است. نسخه اصلی این اثر در موزه قونیه است و سال گذشته با مقدمه محمدرضا شفیعی کدکنی و مقاله ای دیگر (به زبان انگلیسی) از محمود امیدسالار به صورت رنگی در تهران منتشر شد. ربیع این منظومه را در بحر متقارب یعنی همان وزن حماسی و به زبان فارسی سروده است.

رئیس انجمن بین المللی فلسفه اسلامی با تأکید بر جهانی بودن علم و دانش در دنیای امروز گفت: اگر کتاب های خوبی نوشته شود و سخنان مناسب و نیکو بیان شود، تمام بشریت را مخاطب خود قرار می دهد و دهکده جهانی امروز، نیاز به حکمت متعالیه دارد.

اعوانی، محدود کردن مراکز فلسفی و علوم عقلی در یک مؤسسه یا دانشگاه را برابر با نابودی استعدادها در عرصه کنونی دانست و گفت: استعدادها درخشان بسیاری در کشور حضور دارند، اما استفاده مطلوبی از آنها نمی شود. باید شیوه استفاده از این استعدادها را اصلاح کرد تا به مرحله شکوفایی برسند.

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران ادامه داد: همواره از این بابت که گاهی اوقات، توجه مناسب به افراد عالم و دانشمند و ناشناخته در کشور نمی شود، تأسف می خورم، چرا که این موضوع فرار مغزها را در پی دارد. وی ضمن بیان ضرب المثل 'با یک گل بهار نمی شود'، گفت: همه باید دست به دست هم دهیم تا در راه اعتلای علوم انسانی در کشور گام های مؤثری برداشته شود.

اعوانی در پایان با اشاره به آیه 'وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَفَّسْ الْمُتَنَفِّسُونَ' گفت: قرآن انسان ها را به پیشی گرفتن از یکدیگر دعوت می کند. مؤسسات، نهادها و مراکز علمی کشور باید با یکدیگر تفاهم و تنافس داشته باشند تا غایت مطلوب علوم انسانی دست یافتنی شود.

برخی کشورهای اسلامی، نتیجه تفکر اشعری و ضد عقلانی است، اظهار داشت: در این کشورها 'تفکر حکمت' غالب نبوده و تفکرهای ضدعقلی جریان داشته است و به همین دلیل، هر روز در جهان اسلام، اتفاقات مغایر با سیره نبوی روی می دهد.

عضو هیأت امنای بنیاد بوعلی سینا ادامه داد: ایران به دلیل توسل به حکمت متعالیه - که ثمره منطق اسلام است - در هر عصر و مکتبی از تفکرات متحجرانه و ضدفلسفی دور بوده است. اگر بزرگان دین و اندیشمندان اسلامی در ایران حضور نداشتند، ما نیز باید آفتی همچون طالبان را تجربه می کردیم. تفکر طالبانی بر ما غلبه نکرده است، چرا که حکمت و دانش همواره در سرزمین ما جاری و ساری بوده است.

غایت علوم انسانی در سایه تنافس مراکز علمی با یکدیگر میسر می شود

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، 'حکمت' و 'فلسفه' را مادر همه دانش ها خواند و گفت: هر جا که علوم فلسفه جریان داشته باشد، سایر علوم نیز حضور پیدا می کنند و بارور می شوند.

اعوانی با بیان اینکه رواج گرایش های ضدعقلی باعث نابودی علوم می شود، اظهار داشت: کشور ما زمانی دانشمندان بزرگی در جهان اسلام داشت، اما در مقطعی به دلیل حضور گرایش های ضدعقلی عرصه از آنها خالی شد و نه تنها پایه های فلسفه سست شد، بلکه زیربنای تمام علوم نیز متزلزل شد. یکی از مشخصات و ویژگی های مشخصه فرهنگ ایرانی اسلامی این است که حامل حکمت معنوی الهی و حکمت خالده است.

وی با تأکید بر اینکه دردهای بشریت امروز از نوع معنوی و مربوط به خلأ معنویات است، گفت: اگر کسی این قدرت خارق العاده را دارا باشد که بتواند با زبان امروز با بشریت صحبت کند، موفق به ایجاد تحول در جهان می شود. متأسفانه از این قابلیت بالقوه غفلت کرده ایم و به این سرمایه فرهنگی توجهی نداریم.

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، گرایش های ضد فلسفی 'وهابیت' و 'طالبانسم' را نتیجه تفکر اشعری دانست و گفت: اگر اندیشمندان اسلامی در ایران حضور نداشتند، ما نیز آفتی همچون طالبان را تجربه می کردیم.

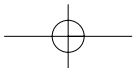
غلامرضا اعوانی، رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در پاسخ به سؤال فارس مبنی بر اینکه با توجه به پیشرفت های تکنولوژیک و وجود عرفان های متنوع در عصر حاضر، پرداختن به علوم فلسفی تا چه میزان از اهمیت برخوردار است، گفت: همانطور که بشر در همه حالات و اعصار به اخلاقیات نیاز دارد، اندیشیدن و تعقل نیز از نیازهای آدمی است.

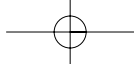
رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران افزود: تأکید بر اندیشیدن به شیوه شرقی برای این است که منطق فلاسفه ایرانی، اندیشه شرق را چنان مطرح کند که در مقابل تفکر غرب مصون بماند و بیمه شود.

رئیس انجمن بین المللی فلسفه اسلامی با بیان اینکه ایران در تولید علم و دستیابی به فناوری در بین کشورهای اسلامی حرف اول را می زند، گفت: فلسفه اسلامی با نام ایران معنا پیدا می کند و در بین کشورهای جهان از شأن و منزلت خاصی برخوردار است. اما متأسفانه برخی افراد به این موضوع توجه ندارند. فلسفه در ایران در مقایسه با سایر کشورهای اسلامی از یک حیات دائمی و پویایی همیشگی برخوردار است.

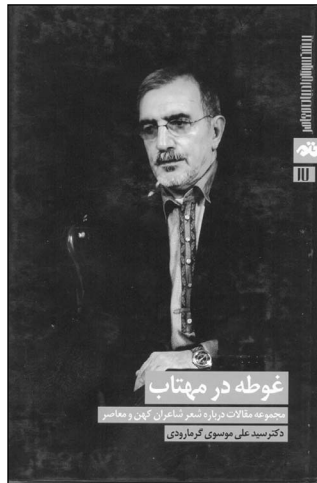
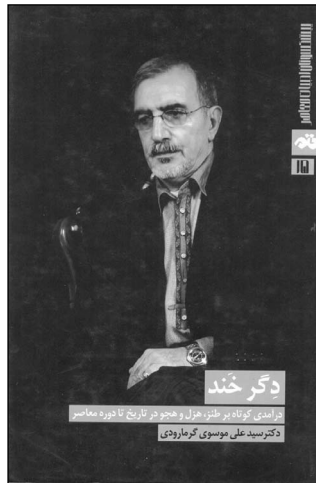
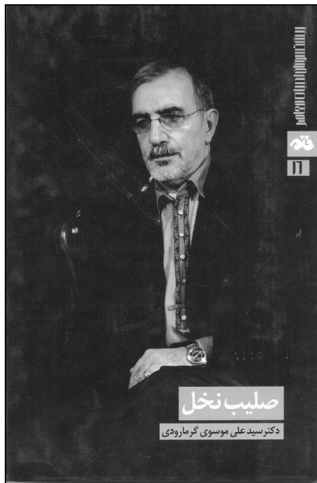
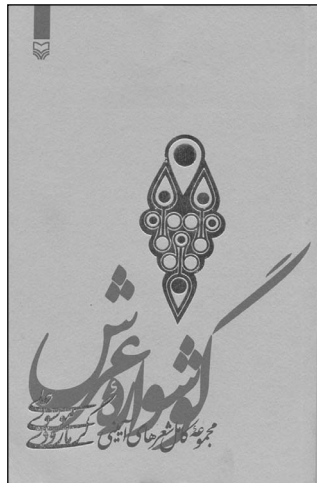
رئیس انجمن بین المللی فلسفه اسلامی با تأکید بر اینکه عمق حکمت مشرقیه، بیشتر از فلسفه غرب است، تصریح کرد: فلسفه غربی از دیدگاه حکمت مشرقیه قابل نقد است. فلسفه اسلامی که ادامه راه ابن سینا و حکمت مشرقیه است، تمام حکمت های الهی را در برمی گیرد و آنچنان کامل می شود که نه شرقی و نه غربی، بلکه جاودان و جهانی است.

اعوانی با تأکید بر اینکه رواج گرایش های ضد فلسفی مانند 'وهابیت' و 'طالبانسم' در

آثاری از شاعر گرانمایه؛ دکتر سید علی موسوی گرمارودی

... به نظر من، کم‌دی، چه در شعر، چه در نثر و چه در هنر نمایش، به سه دسته اصلی تقسیم می‌شود: طنز، هزل، هجو و هر یک از این سه، زیر مجموعه‌هایی دارد.

... طنز و زیرمجموعه‌های آن، قلقلک ارواح والا (= فرزندگان و فرهیختگان) به قصد آگاه کردن شادمانان آنها از موضوعی است.

هزل و زیرمجموعه‌های آن، قلقلک ارواح اشخاص معمول و میانه برای آگاه کردن شادمانه یا صرفاً برای خنداندن آنهاست که گاهی از حد قلقلک در می‌گذرد و نیشگون می‌شود...

ولی هجو و همه زیرمجموعه‌های آن، تازیانه است و فقط پوست کلفت‌ها از آن احساس قلقلک می‌کنند... از مقدمه کتاب ص ۱۴ تا ۱۶ درباره این کتاب مؤلف خود در مقدمه آن چنین می‌نویسد:

به تخیل، جز در حواشی و توصیف زمان و مکان اجازه جولان ن‌دادم. به ویژه در نقل اقوال از آنجا که گویندگان آنها، از بزرگان دین بو ده اند، پس و پیشی روا نداشته‌ام.

این رعایتها، در این گونه مطالب اسلامی، برای کسی که نمی‌خواهد آدب دین را فدای آداب نگارش داستان کند، الزامی است. اما بر اصحاب دقت پوشیده نیست که تا چه حد، دست نویسنده را در پرداخت داستان‌های بن‌دد و تا چه اندازه فراهم آوردن داستانی خواندنی و ماندنی از چنین منابع، متعسر یا دست کم سهل‌ممتنع است. از آنجایی که داستان‌ها همه از قرن‌های نخستین اسلامی است اندکی با نثر آرائیک نوشته شد تا قالب و محتوا حتی المقدور همسانی و همسویی یابند.

در پایان، این یادآوری بی‌جا نیست که به هر حال، این بضاعت مزجات، دست‌آورد ایام جوانی صاحب‌این‌قلم است. شاید اگر امروز دوباره آن را می‌نوشتم، اگر نه بهتر، باری به لونی دیگر می‌نگاشتم. اما هیچ‌کس را از کرده خویش گریز و گزیر نیست...

سلامتی و مزید توفیقات استاد گرمارودی را از خدای بزرگ خواستاریم.

چند مقاله هم در کتاب اqlم انداز : نشر سروش، تهران (۱۳۷۵) چاپ شده بوده‌اند.

ولی برخی از آنها نیز نخست بار در همین مجموعه، آمده‌اند. گاهی درباره شعر یک شاعر، چند مقاله مختلف، نوشته شده‌است. این مقالات از آن رو که همه درباره شعرند، یک‌دستند و همگرایی دارند و در همان‌حال چون مربوط به برخی شعرای گذشته و معاصرند، از تنوع برخوردارند. مقالات به ترتیب چاپ در این مجموعه، مربوط‌اند به: زبان فارسی و نخستین شاعر پارسی‌زبان، فردوسی، انوری، حافظ، عرّفی شیرازی، بیدل دهلوی، اقبال لاهوری، صدرالدین عینی شاعر تاجیک، خلیل‌الله خلیلی شاعر افغانی، پروین اعتصامی، محمود منشی، نعمت آرم، علی‌اشتری، نوذر پرنک، حسین منزوی، بهزاد کرمانشاهی، مشفق کاشانی، محمدعلی بهمنی، خسرو احتشامی، نیما، اخوان، سپهری، صفارزاده، حسن حسینی، قیصر امین‌پور، جواد محبت، محمدرضا عبدالملکیان، زرویی نصر آباد و سرانجام متنبی.

...روانشناسان برآنند که افراد هوشیارتر، دیرتر به خنده می‌افتند، یا به تعبیر دیگر، سوژه‌های خنده‌انگیز برای هوشیاران، محدودتر از دیگران است.

مولوی در دیوان شمس می‌فرماید:

”عشق آموخت مرا، شکل دگر خندیدن“

من از همین واقعیت استفاده کرده و انواع و درجات کم‌دی و هم خانواده‌های معنایی آنها یا به تعبیر بهتر، زیر مجموعه‌های آنها را مشخص کرده‌ام...

ادبی شد.

- در شهریور ۱۳۵۲ به وسیله مأموران امنیتی رژیم شاه دستگیر و شکنجه و سپس نزدیک به چهار سال در زندان ماند.

- در سال ۱۳۵۶ در زمره نخستین دسته از زندانیان سیاسی بود که با تحمل ده ماه زندان اضافی آزاد شد.

- در سال ۱۳۵۷ چاپ دوم مجموعه شعر ”عبور“ و نیز انتشار مجموعه شعرهای ”در سایه سار نخل ولایت“ و ”سرود رگبار“ انجام یافت.

- از آغاز انقلاب شکوهمند اسلامی تاکنون به امور فرهنگی مختلف از ترجمه قرآن مجید و صحیفه سجادیه تا شعرخوانی برای رزمندگان در پشت جبهه‌ها تا شرکت در کنگره‌های شعر و تألیف کتب ادبی و سرودن شعر و نوشتن مقالات پرداخته‌است.

اینک به معرفی اجمالی چند اثری که به کتابخانه ”بعثت“ اهداء نموده‌اند، می‌پردازیم: غوطه در مهتاب مجموعه ۳۲ مقاله دکتر سید علی موسوی گرمارودی در بررسی شعر شاعران فارسی‌زبان قدیم و جدید است. (جز آخرین مقاله که نگاهی است به شعر متنبی شاعر عرب) و به ترتیب سیر سنی، مرتب شده‌اند.

برخی از این مقالات، مفصل‌ترند چون مقاله‌های مربوط به عرفی شیرازی، پروین اعتصامی، بیدل دهلوی، قیصر امین‌پور و برخی کوتاه‌تر چون مقاله مربوط به اقبال لاهوری.

این مقالات غالباً قبلاً در مجله‌های ادبی (و

این هفته کتابخانه ”بعثت“ با وصول چند جلد از آثار استاد گرانمایه، جناب آقای دکتر سید علی موسوی گرمارودی شاعر گرانمایه مزین گردید و به همین مناسبت ضمن ”آشاره‌ای کوتاه به زندگی پر بار جناب گرمارودی، به معرفی مختصر آثار واصله (با توجه به کمی صفحات) می‌پردازیم. ”بعثت“

- سید علی موسوی گرمارودی، در ۳۱ فروردین ۱۳۲۰ در محله چهارمردان قم به دنیا آمد.

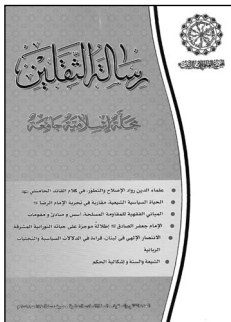
- دوره‌ی ابتدایی و دبیرستان را در قم گذراند. سپس برای دیدن دوره‌ی ادبیات عربی در محضر استاد شیخ محمد تقی ادیب نیشابوری رفت و نیز آموختن برخی علوم اسلامی دیگر. در سال ۱۳۳۸ به مشهد مقدس رضوی رفت و تحت سرپرستی علمی دوست پدرش مرحوم آیت الله حاج شیخ مجتبی قزوینی قرار گرفت.

- در سال ۱۳۴۲ در تهران به عنوان معلم در دبستان و سپس دبیرستان علوی به کار پرداخت. - در سال ۱۳۴۵ - ۱۳۴۴ به دانشگاه تهران برای تحصیل در رشته حقوق وارد و در سال ۱۳۴۸ لیسانس گرفت.

- و سپس فوق لیسانس و دکترای را در رشته زبان و ادبیات فارسی اخذ کرد.

- در مهرماه ۱۳۴۷ شهر ”خاستگاه نور“ او در مسابقه کشوری مجله ادبی یغما به مناسبت آغاز پانزدهمین قرن بعثت پیامبر اکرم (ص)، برنده جایزه اول در رشته شعر نو نیمایی گردید و آغاز شهرت شاعری او در سطح کشور و سپس محافل

شماره جدید مجله رساله الثقلین

الف) مشخصات مجله

صاحب امتیاز: مجمع جهانی اهل بیت (علیهم السلام)
مشرف عام: حجت الاسلام والمسلمین شیخ محمد حسن اختری (دبیرکل مجمع)
مدیرمسئول: زیرنظر معاونت امور فرهنگی - اداره امور مجلات

سر دبیر: حجت الاسلام والمسلمین شیخ معین دقیق
ترتیب انتشار: فصلنامه (سه ماه یکبار)

ب) فهرست مطالب شماره جدید

- فرهنگ تکفیر و موضع علما در برابر آن / هیئت تحریریه مجله
- دانشمندان دینی، پیشگامان اصلاح و پیشرفت در سخن رهبری / جمع‌آوری: احمد حسن
- زندگی سیاسی شیعه، با الگوی تجربه امام رضا (علیه السلام) / تألیف: نبیل علی صالح
- مبانی فقهی مقاومت مسلحانه؛ زیربناها، ریشه‌ها و عناصر / تألیف: شیخ محمد مهدی آصفی

- تحقیق در روایاتی که با آنها هشام بن حکم متهم به تشبیه شده‌است / تألیف: شیخ یحیی الدوخی
- نگاهی کوتاه بر زندگی نورانی امام صادق (علیه السلام) / تألیف: شیخ علی محسن
- نگاهی بر سیره عطرآگین حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام) دختر امام موسی بن جعفر (ع) / تهیه و تنظیم: گروه مناسبات دینی مجله
- پیروزی الهی در لبنان از نظر دلالت‌های سیاسی و امدادهای ربانی / تألیف: شیخ یوسف موسی رضا
- شیعه و اهل سنت و چالش‌های حکومتی / تألیف: دکتر احمد راسم النفیس
- متهم به بدخواهی اسلام کیست؟ / تألیف: شیخ هلال آل فخر الدین
- اشکالات اخلاقی رایج در جوامع اسلامی معاصر و راه‌های علاج آن / تألیف: خانم زهرا محمد مرادی
- نگرشی آماری و نگاهی تاریخی / جمع‌آوری: هیئت سردبیری مجله
- بیانیه مجمع جهانی اهل بیت (ع) پیرامون حوادث صعدہ (یمن) / ترجمه هیئت تحریریه

ویژه نامه نواب به زبان عربی منتشر شد

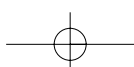
سیصد و بیست و دومین شماره نشریه الوحده با ویژه نامه نواب از سوی بنیاد اندیشه اسلامی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به زبان عربی چاپ و منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری رسا، سیصد و بیست و دومین شماره نشریه الوحده با ویژه نامه نواب از سوی بنیاد اندیشه اسلامی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به زبان عربی چاپ و منتشر شد.

در بخشی از این ویژه نامه از زبان رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه‌ای می‌خوانیم: ”نواب اولین کسی بود که جرعه انقلاب را در وجود من دمید.“

نواب صفوی پیشگام جنبش اسلامی بود که به انقلاب اسلامی در ایران منتهی شد، نقش نواب در بیداری سایر ملل مسلمان، نواب و نیروهای آزادیبخش مسلمان در جهان عرب، سیره و زندگی نواب صفوی و نقش آن در حیات سیاسی ایران قبل از انقلاب، نقش نواب در حوادث ملی کردن صنعت نفت، گفتگو با محمد مهدی عاکف دبیر کل سابق جنبش اخوان المسلمین مصر، شهید صدر از حجت الاسلام والمسلمین محسن اراکی و عراق پس از انتخاب پارلمانی ۲۰۱۰ از جمله مطالب منتشر شده در این ویژه نامه است.

مجله الوحده عربی از سوی بنیاد اندیشه اسلامی با مدیر مسؤولی مهدی گلجیان منتشر می‌شود.

آیت الله جوادی آملی:

جامعه را باید با احترام اداره کرد نه با ترحم

اندازه کافی منابع داریم، اما نیازمند هنر مدیریت هستیم تا بتوانیم از آن به درستی استفاده کنیم. آیت الله جوادی آملی خطاب به رئیس سازمان تأمین اجتماعی خاطر نشان کردند: البته شما گوشه‌ای از کار را بر عهده دارید و وظیفه اصلی با کسانی است که برنامه‌های کلی دست آنهاست. ایشان اظهار داشتند: این مال، مال دولت نیست و شما تنها توزیع کننده‌اید و نمی‌توانید بر مردم توقعی داشته باشید.

کردن بیشتر است که در قرض الحسنه، احترام فرد بیشتر حفظ می‌شود. ایشان در ادامه اظهار داشتند: جامعه‌ای حقیقتاً تأمین اجتماعی دارد که تأمین شغلی دارد؛ چرا که فردی که حقوق دارد به شما پول می‌دهد و شما هم روزی به او یاری می‌رسانید، اما در جامعه بدون شغل شما صدقه می‌دهید. ایشان با اشاره به این کلام حضرت علی(ع) که: «ملت‌ی که آب و خاک دارد، اما غذای خود را از دیگران می‌گیرد از رحمت حق دور است»، گفتند: ما به

به احساس حقارت تبدیل می‌شود. آیت الله جوادی آملی با اشاره به این که خداوند می‌فرماید که انسان را با دو دستم خلق کرده‌ام، خاطر نشان کردند: خداوند که از داشتن دست منزّه است، لکن این کلام نشان دهنده جلال و ظرافت انسان در نگاه خدا و تکریم او نسبت به این آفریده است. این استاد حوزه با بیان این که انسانی که احساس کرامت نکند آینده‌ای ندارد، افزودند: به این دلیل می‌گویند قرض الحسنه ثوابش از رایگان کمک

جامعه را از منظر احترام تأمین کنیم. آیت الله جوادی آملی ادامه دادند: اگر بخواهیم فقرزدایی کنیم، جامعه را فقط از منظر ترحم نگریده‌ایم. وقتی جامعه را حقیقتاً تأمین کرده‌ایم که بتواند بر روی پای خود بایستد. ایشان اظهار داشتند: الان آقایان بازنشسته از شما کریمانه حقوق می‌گیرند، چرا که روزی این پول را به شما داده‌اند؛ اما اگر جامعه احساس کند که کار شما هم مثل بهزیستی یا شیرخوارگاه است، این حالت کریمانه

آیت الله جوادی آملی اداره جامعه را با ترحم، هنر ندانستند و گفتند: جامعه را باید با احترام اداره کرد. به گزارش مهر، آیت الله عبدالله جوادی آملی در دیدار رئیس سازمان تأمین اجتماعی کشور با بیان این مطلب خاطر نشان کردند: غذا دادن و حل مشکلات از راه ترحم، در نظر نگرفتن حیثیت جامعه است. ایشان افزودند: ما تا وقتی کارمان مبنای علمی نداشته باشد، در حد یک عمل معمولی است و آن کار پر برکت اسلامی نخواهد بود، ما باید

حضرت آیت الله سید عزالدین حسینی زنجانی:

تفسیر قرآن، محور درس‌های حوزه قرار گیرد

دارند لذا بر خود واجب می‌دانم که قرآن را برای ایشان تفسیر کنم و اشکالات آنها را پاسخ دهم. حضرت آیت الله سید عزالدین زنجانی همچنین درباره شخصیت قرآنی آیت الله نهاوندی(ره) صاحب تفسیر نفحات الرحمن گفت: این عالم بزرگ با مواظ خود همواره طلاب را در مسیر علمی و معنوی راهنمایی می‌کردند. مولف «تفسیر سوره مبارکه حمد» بیان داشت: حاج شیخ علی اکبر نهاوندی بر اساس احساس تکلیف مستمراً مبر می‌رفتند و با بیان شیوای قرآنی مواظ ارزشمندی را برای طلاب بیان می‌کردند که من هم در این جلسات حضور می‌یافتم.

امام صادق(ع) قبل از تلاوت قرآن کریم آمده است «خدایا هنگام تلاوت قرآن قلب ما را ذکاوتی خاص ببخش تا عجایب آن را درک کنیم و درباره عجایب قرآن تفکر و تدبیر کنیم.» معظم له با اشاره به سخن استاد خود مرحوم علامه طباطبایی در مورد اهمیت پاسخگویی به سئوالات عقیدتی و فکر جوانان گفت: علامه طباطبایی می‌فرمودند من هم قدرت این را دارم که حلقاتی علمی از دانش پژوهان حوزه را دور خودم جمع کنم و رساله‌ای بنویسم و در جایگاه مرجعیت قرار گیرم، اما می‌بینم که جوان‌های روشنفکر متدین، از حوزویان انتظار پاسخگویی به سئوالات قرآنی را

تفسیر آیات الاحکام قرآن همیشه محور احکام بوده است. این مرجع عالی قدر شیعه افزود: دانش پژوهان باید یقین داشته باشند قرآن دریایی بی پایان است و هر قدر انسان در آیات قرآن کریم فکر و تدبیر کند، تحیرش بیشتر خواهد شد. ایشان در ادامه یادآور شدند: من با سالیان سال تجربه علمی عقیده‌ام این است که آیات قرآن «یفسر بعضه بعضاً» است و هر انسانی که با طهارت معنوی و تقوا آیه‌ای را مورد تدبیر قرار دهد خداوند معانی دقیق آن آیه را به وی الهام خواهد کرد. این مفسر عالی قدر قرآن کریم افزود: در دعای

حضرت آیت الله سید عزالدین حسینی زنجانی در گفتگو با خبرگزاری قرآنی ایران گفت: سال‌ها فقه و اصول محور اصلی دروس حوزوی بوده و اصلاً تفسیر قرآن کریم در حوزه‌های علمیه جدی گرفته نشده است. ایشان با اشاره به این مطلب افزود: متأسفانه در مسیر آموزش دانش پژوهان حوزه کوتاهی شده و حوزویان آن گونه که باید در حوزه قرآن فعالیت نکرده‌اند. ایشان در بخش دیگری از بیانات خود فرمود: با کمال شرمندگی عرض می‌کنم در گذشته تصور می‌شد اگر کسی تفسیر قرآن را تعقیب کند، این امر نشان از ناتوانی علمی آن فرد است در حالی که

علامه جعفری و ازدواج با زیباترین دختر دنیا

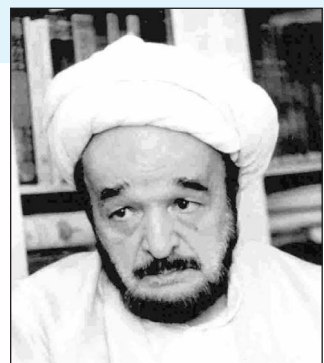
(مدیر) را خطاب به آقا شیخ حیدر، گفت: آقا دیگر از این شوخی‌ها نکن، ما را بد آزمایش کردی. این از خاطرات بزرگ زندگی من است.

گفت: آقا شیخ حیدر گفتی زیارت آقا مستحبی است؟ گفتم آن هم شرعی صد در صد؟ آقا شیخ حیدر گفت: بلی. گفت: والله چه عرض کنم. (باز هم خنده حضار)

نفر پنجم من بودم. این کاغذ را دادند دست من. دیدم که نمی‌توانم نگاه کنم، کاغذ را رد کردم به نفر بعدی، گفتم: من یک لحظه دیدار علی(ع) را به هزاران سال زناشویی با این زن نمی‌دهم. یک وقت دیدم یک حالت خیلی عجیبی دست داد. تا آن وقت همچو حالتی ندیده بودم. شبیه به خواب و بیهوشی بلند شدم. اول شب قلب‌الاسد وارد حجره‌ام شدم، حالت غیرعادی، حجره رو به مشرق دیگر نفهمیدم، یک‌بار به حالتی دست یافتم. یک‌دفعه دیدم یک اتاق بزرگی است یک آقای نشسته در صدر مجلس، تمام علامات و قیافه‌ای که شیعه و سنی درباره است. یک جوانی پیش من در سمت راستم نشسته بود. پرسیدم: این آقا کیست؟ گفت: این آقا خود علی(ع) است، من سیر او را نگاه کردم. آمدم بیرون، رفتم همان جلسه، کاغذ رسیده دست نفر نهم یا دهم، رنگم پریده بود. نمی‌دانم شاید مرحوم شمس آبادی بود خطاب به من گفت: آقا شیخ محمدتقی شما کجا رفتید و آمدید؟ نمی‌خواستم ماجرا را بگویم، اگر بگم عیش‌شون بهم می‌خوره، اصرار کردند و من بالاخره قضیه را گفتم و ماجرا را شرح دادم، خیلی منقلب شدند. خدا رحمت کند آقا سیداسماعیل

ازدواج کنید (از همان اولین لحظه ملاقات عقد جاری شود و حتی یک لحظه هم خلاف شرع نباشد) و هزار سال هم زندگی کنید، با کمال خوشرویی و بدون غصه، یا این که جمال علی(ع) را مستحجاً زیارت و ملاقات کنید، کدام را انتخاب می‌کنید. سوال خیلی حساب شده بود. طرف دختر حلال بود و زیارت علی(ع) هم مستحبی. گفت: آقایان واقعیت را بگویید. جانماز آب نکشید، عجله نکنید، درست جواب دهید. اول کاغذ را مدیر مدرسه گرفت و نگاه کرد و خطاب به پسرش که در کنارش نشسته بود با لهجه اصفهانی، گفت: سیدمحمد! ما یک چیزی بگوییم نری به مادرت بگویی‌ها؟ معلوم شد نظر آقا چیست. شاگرد اول ما نمره‌اش را گرفت! همه زدند زیر خنده. کاغذ را به دومی دادند. نگاهی به عکس کرد و گفت: آقا شیخ علی، اختیار داری، وقتی آقا (مدیر مدرسه) این طور فرمودند مگر ما قدرت داریم که خلافش را بگوییم. آقا فرمودند دیگه! خوب در هر تکه خنده راه می‌افتاد. نفر سوم گفت: آقا شیخ حیدر این روایت از امام علی(ع) معروف است که فرموده‌اند: «یا حارث حمدانی من یمت یرنی» (ای حارث حمدانی هر کی بمیرد مرا ملاقات می‌کند) پس ما ان شاء الله در موقعش جمال علی(ع) را ملاقات می‌کنیم! باز هم همه زدند زیر خنده، خوب اهل ذوق بودند. واقعاً سوال مشکلی بود. یکی از آقایان

اطراف نجف باتلاقی درست شده بود و پشه‌هایی به وجود آمده بود که عرب‌های بومی را اذیت می‌کرد. ما ایرانی‌ها هم که، اصلاً خواب و استراحت نداشتیم. آن سال آنقدر گرما زیاد بود که اصلاً قابل تحمل نبود نکته سوم این که حجره من رو به شرق بود. تقریباً هم مخروبه بود. من فروردین را آنجا به طور طبیعی مطالعه می‌کردم و می‌خوابیدم. اردیبهشت هم مقداری قابل تحمل بود، ولی دیگر از خرداد امکان استفاده از حجره نبود. گرما واقعاً کشنده بود. وقتی می‌خواستم بروم از حجره کتاب بردارم مثل این بود که با دست نان را از داخل تنور برمی‌دارم، در اقل وقت و سریع! با این تعاریف این جشن افتاده بود به این موقع، در بغداد و بصره و نجف، گرما تلفات هم گرفته بود. ما بعد از شب نشستیم، شربت هم درست شد، آقا شیخ حیدر علی اصفهانی که کتابی هم نوشته بود به نام «شناسنامه خر» آمد. مدیر مدرسه‌مان، مرحوم آقا سیداسماعیل اصفهانی هم آنجا بود. به آقا شیخ علی گفت: آقا شب نمی‌گذره، حرفی داری بگو، ایشان یک تکه کاغذ روزنامه در آورد. عکس یک دختر بود که زیرش نوشته بود «اجمل بنات عصرها» (زیباترین دختر روزگار)، گفت: آقایان من درباره این عکس از شما سوالی می‌کنم. اگر شما را مخیر کنند بین این که با این دختر به طور مشروع و قانونی

جام جم آنالین: از علامه جعفری می‌پرسند چی شد که به این کمالات رسیدی؟! ایشان در جواب خاطره‌ای از دوران طلبگی تعریف و اظهار می‌کنند که هرچه دارند از کراماتی است که به دنبال این امتحان الهی نصیبشان شده: «ما در نجف در مدرسه صدر اقامت داشتیم. خیلی مقید بودیم، در جشن‌ها و ایام سرور، مجالس جشن بگیریم و ایام سوگواری را هم، سوگواری می‌گرفتیم. شبی مصادف شده بود با ولادت حضرت فاطمه زهرا(س) اول شب نماز مغرب و عشا می‌خواندیم و شربت می‌خوردیم. آن گاه با فکاهیاتی مجلس جشن و سرور ترتیب می‌دادیم. آقایانی بود به نام آقا شیخ حیدر علی اصفهانی که نجف آبادی بود. معدن ذوق بود. او که می‌آمد من به الکفایه قطعاً به وجود می‌آمد جلسه دست او قرار می‌گرفت. آن ایام مصادف شده بود با ایام قلب‌الاسد (۱۰ تا ۲۱ مرداد) که ما خرم‌پزان می‌گوییم و نجف با ۲۵ یا ۳۵ درجه خیلی گرم می‌شد. آن سال در

مجموعه سایت‌های مرکز :

سایت مرکز بررسی‌های اسلامی

www.iscq.ir

سایت استاد خسروشاهی

www.khosroshahi.org

سایت سید جمال‌الدین اسدآبادی:

www.moslehesargh.com

سایت تحلیلی - خبری بعثت

www.besatonline.com

بعثت

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دو هفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

سید هادی خسروشاهی

سر دبیر:

سید محمود خسروشاهی

دفتر مرکزی:

قم: خیابان شهدا (صفائی) نبش ممتاز

تلفکس: ۷۷۴۱۴۲۳

صندوق پستی: ۱۳۶

چاپ: سپهر

پست الکترونیکی:

Besatonline@gmail.com